

Bilag 4.2.1

Dato: 12. marts 2022

Til: Hovedbestyrelsen – møde d. 25. marts 2022

Kontaktpersoner: Johannes Birk Schjælde, johannes@dn.dk; Bo Håkansson, boh@dn.dk; Jens Anton Tingstrøm Klinken, jatk@dn.dk

Indkomne hørings svar til HB's udkast til DN's kommende Naturpolitik

BEMÆRK at navnene på afsenderne er fjernet, med henvisning til persondatalovgivningen, idet nærværende notat vil være offentligt tilgængeligt.

Indholdsfortegnelse

Sekretariatets overordnede overvejelser.....	3
Sekretariatets tilgang.....	3
Nr. 1: DN Jammerbugt.....	4
Nr. 2 og 3: DN Helsingørs (to hørings svar integrerede)	6
Nr. 4: PFU medlem	11
Nr. 5: DN Lejre	15
Nr. 6: DN Svendborg.....	20
Nr. 7: DN Aabenraa.....	29
Nr. 8: DN Odense	33
Nr. 9: DN Lemvig.....	38
Nr. 10: DN København	44
Nr. 11 DN Aalborg.....	48
Nr. 12 DN Mariagerfjord.....	51

Sekretariatets overordnede overvejelser

Der er med de indkomne 12 høringsvar (hvoraf nr. 2 og 3 reelt er det samme) efter sekretariatets vurdering indkommet overraskende få høringsvar. I denne udgave er høringsvar nr. 2 og 3 integreret til ét høringsvar, efter aftale med HBs arbejdsgruppe.

Sekretariatet finder, at de indkomne kommentarer forenklet kan fordeles i 4 kategorier; Om målsætningerne er fyldestgørende, udkastets form (kommentarer vedrørende gentagelser og "lyrik"), udkastets struktur samt rent faglige spørgsmål og kommentarer.

En meget stor andel af de indkomne høringsvar kommenterer således på gentagelser, struktur og en holdning til bl.a. de konkrete artseksempler, der sætter "ansigt" på afsnittenes pointer ("lyrik").

Sekretariatet hæfter sig ved, at relativt få høringsvar kommenterer meget konkret på, hvorvidt de foreslåede konkrete målsætninger er fyldestgørende. Disse kommentarer og overvejelser vurderes imidlertid som afgørende væsentlige at forholde sig til samt afklare. Der henvises her i særdeleshed til 6.5 nedenfor.

Sekretariatets tilgang

Sekretariatet har nedenfor kommenteret og givet en indstilling til beslutning om tilgang og opfølgning på de respektive forslag og kommentarer, herunder med udgangspunkt i DN's vedtægter, politikker, repræsentantskabsbeslutninger og faglige vurderinger.

I et forsøg på at øge overskueligheden og drøftelserne af høringsvar og indstillinger er sekretariatets kommentarer og indstilling nummererede.

Nærværende notat har i en tidligere udgave været grundlag for HB naturpolitikarbejdsgruppens første drøftelse af de indkomne høringsvar, på HB arbejdsgruppens møde den 19. januar 2022.

Nærværende udgave er revideret i lyset af HB arbejdsgruppens kommentarer.

Nr. 1: DN Jammerbugt

Udtrykket bundsløbende fiskeredskaber, bør ændres til *bundskadende fiskeredskaber*, så bæredygtige fiskeredskaber, **ikke** risikerer at blive kategoriseret forkert.

Nævnt side 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 22, 27, 28, 29 (3 gange) 30, 31 (2 gange) og 33

Bæredygtige fiskeredskaber

Det foreliggende udkast til vision for Danmarks Naturfredningsforenings Naturpolitik, som er lagt på nettet i august 2021, er som helhed rosværdigt, og af mange grunde. Én af dem er, at havet omkring Danmark er kommet med og indtager en fremtrædende plads i papiret.

En ting i visionens havbemærkninger støder øjet, nemlig henvisningen til de bundsløbende fiskeredskaber. Forklaringen kommer her:

ICES, International Council for the Exploration of the Sea med hjemsted i København har defineret begrebet "Bundsløbende fiskeredskaber" og anbragt snurrevod i denne kategori. De overordentlig skadevoldende fiskeredskaber, Bomtrawl og Flyshooting har ICES anbragt i samme kategori.

Det er overordentligt uheldigt med denne parallel, hvorved man må tro, at snurrevod har sammenlignelige skadevirkninger med de andre. Snurrevod slæbes løst hen over bunden, og kun hen over sandbund. Og her volder det ingen skader, de laver kun et kortvarigt spor.

Snurrevod anvendes som det vigtigste redskab fra Torup fiskernes både.

Thomas Højrup, Formanden for Thorupstrand Kystfiskerlaug oplyser følgende om snurrevod: Man sætter et anker, derfra lægges et nylontov ud i en halvcirkel på bunden, herefter lægges en vodpose på bunden og endelig sejles endnu en halvcirkel vodtov ud idet båden vender tilbage til ankeret. Båden ankres nu op, gør begge tovender fast i spilkopperne og begynder langsomt at hive dem ind. Tovets gang på spilkopperne danner et smæld og en vibration, som forplanter sig gennem tovet til havbunden. Tovene bevæger sig samtidig langsomt sidelæns ind mod cirkelslaget. Når fisken hører og mærker smæld og vibrationer samtidig med, at vodtovet nærmer sig, svømmer de væk fra tovene dvs. ind mod midten af cirklen. Det sidste kvarter, hvor tovene har nærmet sig hinanden, bevæger voddet sig hen over bunden og samler en del af fiskene sammen og op i båden.

Dette fiskeri kan ikke foregå, hvor der ligger sten på bunden. Og fisken bliver ikke slæbt, som i et trawl, hvori de mister deres beskyttende slim. Snurrevodsfangede rødspætter opnår de højeste priser på aktionen, fordi de har bevaret deres slimlag og er fuldstændig uskadte.

Når man tidligere har omplantet rødspætter fra et farvand til et andet, har man anvendt snurrevod til at fange rødspætterne, da de kan sættes ud igen og leve videre i modsætning til, hvad tilfældet er med rødspætter fanget med bundsløbende redskaber som bundtrawl, bomtrawl og flyshooting. Bundsløbende redskaber har et stort energiforbrug, fordi trawlet fisker ved at blive slæbt hen over bunden. Snurrevod derimod har et ekstremt lille energiforbrug, fordi det fisker ved at tovene hyrder fiskene sammen inden de hales op ombord i voddet.

DTU Aqua klassificerer derfor snurrevod som et skånsomt redskab, hvilket er grundlaget for, at det i den danske fiskerilovs bekendtgørelse er klassificeret som en naturskånsom fangstmetode.

Trawlfiskeriet (herunder med det stærkt bundskadende Bomtrawl og Flyshooting) har stor interesse i at beholde snurrevodet i kategorien bundslæbende redskab, fordi det afholder de skånsomt arbejdende fiskere fra at stille krav om begrænsninger af trawlfiskeriet. De grønne organisationer bør derfor frigøre sig fra denne manipulation, der ligger i at klassificere bundtrawl, bomtrawl og flyshooting i samme kategori som snurrevod.

I DN visionen anvendes udtrykket bundslæbende fiskeredskaber, og måden det anvendes på bliver ensbetydende med bundskadende fiskeredskaber. Men det er jo ikke sandt for snurrevods vedkommende. Snurrevod er bundslæbende uden at være bundskadende. DN er modstander af redskaber og andet, der skader havet, men ikke af bæredygtige fiskeredskaber. Vi mener, at snurrevod skal placeres under bæredygtige fiskeredskaber.

Udtrykket bundslæbende fiskeredskaber er nævnt side 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 22, 27, 28, 29 (3 gange) 30, 31 (2 gange), 33, i alt 18 gange. Det er i vores øjne meget uheldigt.

Vi foreslår, at man **alle** steder i DN visionen erstatter udtrykket bundslæbende fiskeredskaber med bundskadende fiskeredskaber. Herved vil man præcis ramme det, der sigtes på, samtidig med at visionen bliver langtidssikret. Det kunne jo tænkes at ICES en dag omdefinerer udtrykkene.

Samtidigt vil DN undgå at skabe et unødigt modsætningsforhold til fiskerne i Torup Strand.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (1.1)

Sekretariatet har af flere omgange være i dialog med DN Jammerbugt om netop ordet 'bundslæbende redskaber', og at sekretariatet anser lette snurrevod som værende omfattet af bundslæbende redskab. Vi anerkender helt, at Torup Strandfiskerne praksis indebærer en langt mindre påvirkning af havbunden med deres bæredygtige fiskeri end meget andet fiskeri. Men det ændrer ikke på, at lette snurrevod er omfattet af ICES definition af bundslæbende redskab. Indtil der ligger anden definition af dette fiskeredskab, må DN også tage udgangspunkt i denne definition.

Definitionen fremgår også af en ny DTU Aqua rapport '[Miljøskånsomhed og økologisk bæredygtighed i dansk fiskeri](#)'. Af tabel 5.3.1 fremgår det at alle aktive, bundrørende redskaber har en fysisk bundpåvirkning, og at snurrevod desuden påvirker et større areal end fx bund- og bomtrawl, og at alle bundslæbende redskaber dermed har en negativ effekt på havbunden og at snurrevod tilhører denne kategori.

INDSTILLING:

Ændringsforslaget bør derfor ikke imødekommes, da det ikke giver nogen mening at 'opfinde' et nyt ord for fiskeredskabers påvirkning på havbunden, da det ikke vil ændre på, at snurrevod fortsat vil være omfattet som værende 'bundskadende', da DN følger ICES definition.

Nr. 2 og 3: DN Helsingørs (to høringssvar integrerede)

Overordnede kommentarer:

- ALT for langt og for mange gentagelser
- ALT for mange tal, hvoraf mange er forkerte. Alle tal bør efterses og de allerfleste udelades.
- Indledningerne (1. afsnit) til hvert kapitel bør udelades, da det er naturromantisk pladder, der leder tankerne hen på en pamflet fra "Jehovas Vidner".
- Ingen klar oversigt i indledningen over hvad DN egentlig vil - altså STATUS (fremskrivning ved at fortsætte den eksisterende kurs i forhold til befolkningsudvikling, trafik, landbrug, skove, osv.) – MÅL – MIDLER (finansiering).
- Klimaændringer bør indgå i betragtningerne med meget større vægt, da de forventes at få en afgørende betydning for naturens udvikling i fremtiden.
- Intet positivt - f.eks. at biodiversiteten i skovene har været stigende i de sidste 25 år og at en lang række fuglearter er kommet til Danmark, således at artsantallet samlet er stigende.
- Brandmandens lov bør nok gentænkes/udelades med fokus på årsag til evt. forringelser af visse arter.
- De trykte bokse i mørke farver indeholder intet nyt – kun gentagelser – og bør udelades.
- Meget af forringelsen af naturen skyldes brugen af pesticider og kunstgødning, men DN tager slet ikke stilling til eller opstiller mål for pesticidforbruget og gødningsforbruget i DK, og har ikke nogen mening om, hvad vi bør gøre ved det.
- DN tager heller ikke stilling til om 20% af Danmarks areal skal indhegnes og om man vil kalde indhegningerne for vild natur.
- Den foreslåede naturpolitik bygger i alt for høj grad på at opdele land og hav i naturzoner kontra ikke naturzoner fremfor at opstille mål for hele landet og havet, således at vi nedbringer brugen af pesticider, kunstgødning, forurenede spildevand til gavn for hele naturen, grundvandet og klimaet.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (2.1)

Om gentagelser:

Udkastet gennemskrives mhp at reducere gentagelser.

Om for mange og forkerte tal:

Det fremgår ikke hvilke tal der er overflødige eller synes forkerte. Udkastet gennemgås for evt. fejl.

Om indledningens form:

Høringsudkastet, herunder indledningen, vil blive skrevet igennem og omfanget af gentagelser og lyrik revurderet.

Om "Hvad vil DN":

De i hvert kapitel angivne "visioner", "status" og "vejen derhen" herunder de konkrete mål har til formål at angive hvad DN ønsker. Sekretariatet anser den tilgang for særdeles hensigtsmæssig i et politisk udspil.

Om klimaændringer:

Der tilføjes naturpolitikken et afsnit om synergier mellem klimatiltag og natur. Som udgangspunkt tænkes ikke deri redegjort for klimaændringernes indflydelse på biodiversiteten, men pointen foreslås berørt.

Om skovenes biodiversitet:

Der ses ganske få og små forbedringer jf. skovstatistik fx mht. mængden af dødt ved, men ikke noget der er slået igennem i fht. biodiversitetsstatus.

Om "Brandmandens lov":

Brandmandens lov er en angivelse af behovet for at sætte ind først, hvor de truede arter og naturtyper fortsat forekommer. Det er forudsætningen for at aktuelt truede arter og naturtyper på sigt kan sprede sig, at de ikke forsvinder fra deres få tilbageværende levesteder. Derfor er det nødvendigt at fokusere på at sikre aktuelle forekomster, før man genskaber potentielle levesteder. Tilgangen ("Brandmandens lov") er ikke til hinder for sideløbende at prioritere initiativer for at give mere plads til naturen – naturgenopretning. Det vil blive understreget i en nuancering af teksten om brandmandens lov.

Om Boksene:

Boksene har til formål kort at beskrive bl.a. faktuelle oplysninger og fastholdes.

Om pesticider og kunstgødning:

Vores Landbrugspolitik angiver at vi ønsker, at al omdriftsjorden skal dyrkes økologisk. Heri ligger at vi stiller os kritiske overfor den virkning som især pesticider og kunstgødning har for biodiversiteten id et åbne land.

Om manglende stillingtagen til omfanget af hegning:

Genskabelse af 20% vild natur vil ikke indebære at 20% af landets areal indhegnes på en måde, der vil udgøre en barriere for dyrelivet. Indhegninger kan, som i dag, i høj grad udgøres af lave kreaturhegn. Ligeledes forudsætter vild natur ikke nødvendigvis hegning.

Om opdeling i zoner:

Udkastet angiver visioner og mål for såvel strengt beskyttet og beskyttet natur, som for naturen uden for disse zoner.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller til HB at fastholde ordlyden af de kommenterede afsnit med justeringer jf. ovenfor. Der gennemføres et faktatjek af tal og endelig layout og gennemskrivning inden revideret udkast forelægges for repræsentantskabet.

Eksempler på uhensigtsmæssigheder i hæftet

- Skru ned for vidunderlig, vidunderlige arter og dybe skove og tilsvarende vendinger.
- Der findes ikke urskove i DK!
- Kan det passe at hver 6.undersøgte art er truet?

- Alt for mange gentagelser i kap 3, og kapitlet savner biologisk indsigt og præcision, desuden mangler skovbrynenes biologiske funktion.
- Der mangler forklaring på hvorfor insekter, fugle og planter er forsvundet (landbrugets indflydelse på for havet og skovbrynene).
- Hvordan kan der skabes sammenhænge i naturen, når der skal hegnes?
- Land og hav kan ikke sammenstilles. På land er der tydelige opdelinger i biotoper, de kan ikke adskilles på samme i havet.
- Hvad forstås egentlig ved genetiske ressourcer?
- I Kap. 4 er der for **mange** bokse => gentagelser.
- Hvad forstås ved "fri dynamik" og "naturlige processer": definitioner?
- Som vi forstår det, vil fri dynamik medføre at landet vokser til i skov, som er det naturlige klimaksstadium i vores klima-plantebælte.
- Har DK overhovedet store græssende dyr i naturlige tætheder? Og er det sådan, at DK er holdt lysåbent af store vilde dyr, eller skulle vi måske her pege på menneskenes afbrænding af skov og fældning af denne i forbindelse agerbrugets ankomst til DK? De "vilde" dyr, der findes i DK nu, er tilpasset det miljø, vi mennesker har skabt.

Er der nogen der ved, hvad vildgræsning er?

- Ønsker DN ikke, at al landbrugsproduktion gøres økologisk?
-
- Hvad er "vilde" træer?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (2.2)

Om "Urskove":

Ændringsforslaget bør imødekommes. Man taler ikke om urskov i Danmark. Der findes ganske små arealer med skovkontinuitet siden dengang Danmark var dækket af skov. Man kan i stedet tale om naturskov eller urørt skov.

Om 1/6 af de rødlistevurderede arter er truede:

DCE angiver at 17,3% af de vurderede arter tilhører en af de 3 kategorier for truede arter, svarende til omtrent 1/6 af de vurderede arter. Der henvises til

<https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlistframe/roedliste-2019>

Om manglende forklaringer:

Årsagerne kunne uddybes. Af pladshensyn er redegørelser for årsager til tilbagegange begrænset. Det forventes at et revideret udkast til naturpolitik i højere grad vil referere til øvrige DN-politikker, hvori der redegjort for sammenhænge og givet yderligere forklaringer.

Om sammenhæng i naturen:

Naturnationalparkerne vil omfatte ganske få procent af Danmarks areal og vil ikke hindre, men tværtimod medvirke til, at man genskaber sammenhæng i naturen. Inden for naturnationalparkerne vil alle driftsarealer således overgå til natur.

DN's skovpolitik angiver at DN grundlæggende er imod hegning, der virker som barriere, men at DN kan acceptere hegn når hensyn til biodiversiteten tilsiger det.

Om gentagelser:

Der foretages en revision bl.a. med henblik på at reducere gentagelser.

Om definitioner:

Det kan overvejes at uddybe definitioner. Pladshensyn begrænser dog omfanget.

Om tilgroning med skov ved fri dynamik

Fri dynamik med store græssere vil indebære at der løbende skabes større og mindre lysåbne arealer. Mangel på store græssere vil (uden rydninger) føre til tæt tilgroning med skov på de fleste arealtyper.

Om naturlige tætheder af store græssere:

Der er generelt ikke naturlige tætheder i Danmark af store græssere. DCE angiver at der i Danmark generelt er en unaturligt lav tæthed af store græssere. Hegning er redskab til at øge tætheden inden for områder hvor den naturlige tæthed søges genskabt og til at hindre gener for omgivende landbrug, skovbrug, havebrug.

Land og hav kan ikke sammenstilles:

Også på hav kan man tale om forskellige naturtyper, baseret på primært bundtyper, men også underdelt efter eksponering og fysisk kemiske forhold. Sandt nok bevæger vandet og arter sig frit over forskellige naturtyper, men det samme gør sig gældende med luftbårne stoffer og for arter til lands, så der ses ikke egentlige systemmæssige forskelle.

Om Genetiske resurser:

Det vil blive tilføjet en kørt forklaring på, hvordan "genetiske resurser" skal forstås i den givne sammenhæng.

Om forklaring af "Vildgræsning":

Der forsøges i en boks at angive Aarhus Universitets definitioner af sammenhængene mellem areal og potentialet for at etablere hhv. store selvforvaltende naturområder og mindre områder med vildgræsning. Pladshensyn gør dog at ordforklaringer og definitioner må begrænses i et politisk udspil.

Om økologisk landbrugsproduktion:

Økologisk landbrugsproduktion er generelt til gavn for biodiversiteten i det åbne land. På selve markerne, men også på naturarealerne, der ligger op ad de økologiske marker. I Videnssynthesen om økologi fra 2015 slås det fast, at der er 30 procent mere biodiversitet knyttet til økologisk landbrug end konventionelt. Det gælder både antal individer og antal arter. Desto større sammenhængende økologiske arealer i et område, desto mere gavnlig for biodiversiteten er den økologiske driftsform. Det hænger sammen med flere forskellige karakteristika ved økologien: Ingen syntetiske sprøjtegifte, større afgrødevariation, flere blomstrende afgrøder, husdyrgødning og flere flerårige afgrøder.

Om forklaring på "Vilde træer":

I stedet for vilde træer kan der stå hjemmehørende træer eller buske. Sekretariatet er enige i at der ikke er en entydig forståelse af "vilde træer" og ordlyden ændres.

Om Zonering; Pesticider og kunstgødning:

Jf Vandrammedirektivet og gældende DN-politik skal udledt spildevand overholde gældende grænseværdier. DN ønsker gældende NPO-grænseværdier for renseanlæg strammet til det teknologisk mulige, hvilket er væsentligt lavere end i dag. For miljøfarlige stoffer ønsker DN hurtige og nødvendige påbud om særlig forrensning ved kilderne (erhverv, hospitaler) før de ledes til kloak og/eller øget rensning på kommunale renseanlæg.

Mere forurenede spildevand skyldes ofte overløb under skybrud. Her er DN's holdning at kommunernes spildevandsplaner skal opgraderes og fremskyndes ved regeringens mellemkomst så de hurtigt bidrager til at sikre målopfyldelsen – vha separatkloakering og kloakfornyelse, lokal nedsivning af regnvand (LAR) og forsinkelsesbassiner ved overløbsbygværker. Afgift på overløb vil kunne fremskynde det. Sekretariatet henviser til at ønsket er opfyldt gennem andre DN politikker og praksisser og at alle politikker ikke skal indgå i en naturpolitik.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller som angivet under de enkelte punkter ovenfor.

Nr. 4: PFU medlem

Det er utrolig vigtigt, at DN markerer sig i forbindelse med de alvorlige trusler, manglende biodiversitet er udtryk for. Oplægget til naturpolitik er det bedste, jeg hidtil har set behandle dette spørgsmål.

Landskabet

Alligevel er jeg betænkelig ved, at overskriften for oplægget til mødet var "naturpolitik", da naturpolitik også indeholder så meget andet end biodiversitet eller vild natur. Titlen "Vild natur" ville passe bedre til oplægget. Det er helt nødvendigt, at den samlede naturpolitik omfatter hele det åbne land og byerne. Jeg er bekymret for, at natur indskrænkes til de 30% beskyttede naturområder.

For det første vedrører spørgsmålet om biodiversitet ikke bare de 30% men hver m2 Danmark. For det andet har DN et stort ansvar for at varetage interesserne omkring kulturlandskabet. Det forarmes disse år. Jeg føler mig overbevist om, at mange af DN's medlemmer er medlemmer, netop fordi DN har været den fremmeste fortaler for sikringen af det danske landskab. Lidt paradoksalt nævnte jeg på mødet, at jeg også sidder i et udvalg under Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, og også her har jeg talt for en stærkere varetagelse af landskabshensynene. Det paradoksale ligger i, at Landsforeningen regner med, at DN tager vare på landskabet, hvor DN måske regner med, at Landsforeningen gør det. Vi kan ikke leve med, at hensynet til Danmarks landskabsværdier falder mellem 2 stole.

Som mangeårig naturfreder siger erfaringerne mig, at DN skal passe på ikke af landbruget blive taget til indtægt for, at naturen kan "nøjes" med de 30% af landskabet, hvor landbruget så frit kan gøre, hvad man vil på de resterende 70%. Landbruget har flere gennem tiden på denne måde søgt at få afgrænset naturinteresserne.

Det var derfor et godt forslag, som det blev nævnt på mødet, indledningsvis i oplægget at få nævnt, hvad der er DN's samlede opgavevaretagelse.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (4.1)

Om naturpolitikens overskrift/titel:

Sekretariatet vurderer at "Naturpolitik" er en mere dækkende titel, idet "Vild natur" ikke vil dække målsætninger ud over vild natur, herunder feks bynaturen. Men der kan være behov for uddybning

INDSTILLING:

Sekretariatet vil i det reviderede oplæg til naturpolitik supplere afsnittet om "vision" med relevante overvejelser herom

Om at Naturen ikke kan nøjes med 30%:

Udkastet omfatter ud over de 30% enten "stærkt beskyttet" eller "beskyttet" natur også den resterende natur i det åbne land og byerne. Sekretariatet er enig i at landskabelige interesser er en del af kulturlandskabet, herunder menneskeskabte kulturnaturtyper og landskaber og som sådan bør være en del af DN's naturpolitik. Landskab og kulturlandskab nævnes allerede i politikken flere tid, men der kan med fordel undersøges, om det kan understreges flere gange.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at der suppleres med tekst om landskabelige interesser.

Klima

Jeg – og flere andre på mødet – fik også nævnt, at klimaspørgsmålet ikke er tilstrækkeligt behandlet i oplægget. Siden udkastet blev udarbejdet har vi haft en ny FN-vurdering, der viser, at udviklingen tilsyneladende går hurtigere end forventet for bare kort tid siden. Samtidig har jeg for 1 ½ år siden haft fornøjelsen at være tovholder på en rapport om DN's kystpolitik udarbejdet af de tre udvalg. Her er der en række anbefalinger vedr. klima og kyster, jeg slet ikke ser genspejlet i DN's oplæg til naturpolitik. Jeg vedlægger rapporten.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (4.2)

Om den omtalte rapport/notat:

Notatet stammer fra et fællesudvalgsmøde i de faglige udvalg i 2019 om forslag til justering af DN's kystpolitik. Notatet er omfattende og rummer grundlæggende det budskab, at naturhensynet bør fremstå centralt i den fremtidige, stærkt intensiverede kystforvaltning. I notatet angives forslag til overordnede strategiske mål med principper og retningslinjer for, hvordan de opnås. Revision af DN's kystpolitik stod som opgave i AP2020, men blev aldrig igangsat, da sekretariatets ressourcer i stedet blev afsat til udarbejdelse af forslag til ny naturpolitik.

Udkastet til ny naturpolitik forholder sig pt ikke til kystnaturen specifikt, eller til klimaforandringernes konkrete betydning for naturen eller til hvordan DN forholder sig til konsekvenserne af forandringerne – herunder det svære spørgsmål om, hvorvidt tør natur (og måske stærkt beskyttet natur) skal beskyttes mod klimaforandringerne, når vandet stiger.

Danmark har på EU niveau et helt særligt ansvar for de kystnære naturtyper, klitlandskaberne, som kan begrunde et særligt fokus.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at der tilføjes et afsnit i naturpolitikken herom, herunder med reference til kystpolitikken. Det kan fx være i det nye afsnit om klima.

Biodiversitetslov

Jeg er meget skeptisk ved oplæggets forslag om en særskilt biodiversitetslov. Jeg er selvfølgelig enig i, at de mange gode synspunkter i oplægget om biodiversitet forudsætter lovændringer. Men jeg ønsker hellere en proces, hvor vi indarbejder alle disse alvorlige spørgsmål i den eksisterende naturbeskyttelseslov. Dels er

der generelt behov for en revision af den samlede naturbeskyttelseslov, dels – hvis der vedtages en særlig biodiversitetslov – må det meget nøje overvejes, hvad konsekvenserne er for den eksisterende naturbeskyttelseslov. Endelig må det indgå i overvejelserne, om det overfor offentligheden ikke vil være bedst med én naturbeskyttelseslov.

Der er flere grunde til at se på den samlede naturbeskyttelseslov.

Der har således ikke siden det såkaldte Wilhelm-udvalg være foretaget en tværgående vurdering af naturbeskyttelsen i Danmark. Og Wilhelm-udvalgets anbefalinger førte desværre ikke meget med sig. I 5 år ind til kommunalreformen i 2005 havde jeg selv "fornøjelsen" at deltage i kommunalreformarbejdet. Det var en ren opgavereform ikke en indholdsreform. Da man omvendt i 1970'erne vedtog den forrige kommunalreform, blev denne fulgt op af grundige vurderinger af naturens tilstand fulgt op af en ny naturbeskyttelseslov. I 2005 gav man blot bolden videre til kommunerne – hele amtstidens analyser og vurderinger er stort set gået tabt. Der er et stort behov for samlede betragtningen – og initiativer – på naturspørgsmålet

Samtidig har vi fået disse alvorlige nye emner på dagsordenen, som den eksisterende naturbeskyttelseslov af gode grunde ikke har kunne tage højde for. Det er for så vidt fint med nye lovinitiativer om f.eks. klima og måske også en biodiversitet. Men det hele hænger jo sammen, og så bør det også hænge sammen i én lov.

Pba. Af ovenstående overvejelser foreslog jeg på vores teammøde Maria, at vi tænkte i nedsættelsen af en slags naturkommission. En sådan kunne også medtage den forarmelse af landskabet, der er en trussel for det danske landskab. Jeg er meget med på, at biodiversitetsspørgsmålet ikke kan afvente et mangeårigt kommissionsarbejde. Men for det første behøver der heller ikke gå mange år, og for det andet må vi finde nogle midlertidige løsninger på akutte problemer.

DN skal passe på med en for atomiseret naturpolitik. Det er efter min mening nødvendigt at se på nogle sammenhængende løsninger.

Vedkommende har desuden sendt notat om klima og kystpolitik. (ikke vedlagt her).

Sekretariatets kommentarer og indstilling (4.3)

Sekretariatet kan bekræfte at forud for de nye love i 90'erne som naturbeskyttelsesloven og naturforvaltningsloven, som blev indarbejdet i naturbeskyttelsesloven, forelå der et stort udrednings- og kommissionsarbejde "Marginaljordsstrategien", som gav det faglige grundlag for lovrevisionen og mange naturpolitiske tiltag i årene derefter. Det er også rigtigt at der ikke er sket et større kommissions- og udredningsarbejde på naturområdet siden Wilhelmudvalget afgav sin rapport med tilhørende baggrundsrapporter i 2001.

Sekretariatet deler derfor vurderingen af, at der er behov for et større udrednings- og kommissionsarbejde.

Biodiversitetsloven er i DN's tænkning set som en overordnet rammelov (svarende til miljømålsloven og klimaloven) for al natur. Derfor kan en Biodiversitetslov godt være en selvstændig lov med den nødvendige konkrete beskyttelse i de relevante sektorlove. Her vil naturbeskyttelsesloven selvfølgelig være væsentlig, men det samme vil skovloven,

miljøbeskyttelsesloven, planloven og en del af landbrugslovgivningen. DN har endvidere i mange sammenhænge fremført ønsket om en selvstændig Biodiversitetslov.

INDSTILLING:

Sekretariatet anbefaler at der indskrives en anbefaling af iværksættelse af det omtalte udredningsarbejde, f.eks. som et arbejde med ophæng i eller relation til det nyligt etablerede Biodiversitetsråd og pointerne vil indgå som en del af DNs udgangspunkt for udarbejdelse af ønsker til en biodiversitetslov.

Nr. 5: DN Lejre

Generelt:

Udkastet er rigtig godt, med indholdsrig og sammenhængende substans, god og (ret) konsistent struktur, og tekst-bokse, som fint uddyber begreber.

Særligt virkningsfulde er afsnittene om 'Vejen derhen', 'Fælles virkemidler', 'DN anbefaler tiltag', som indeholder meget konkrete forslag. Det er også meget rosværdigt, at udkastet flere gange understreger behovet for *videnskabeligt baserede* indsatser, fx i § 142: " Et biodiversitetsråd skal på et videnskabeligt grundlag rådgive...".

Den ganske lange tekst kunne med fordel forenkles: Overflødige gentagelser kunne slettes uden informationstab men med gevinst for overskueligheden; der kunne skrues noget ned for lyrikken; og helt nede på sætnings-nivo kunne mange overflødige ord spares væk. Omvendt kunne teksten på enkelte punkter have behov for en anelse mere, og især mere forståelig, text. Sådanne editoriske aspekter er ikke medtaget i det følgende.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.1)

Udkastet er under gennemskrivning for bl.a. at reducere omfanget af gentagelser.

INDSTILLING:

Da udkastet er under gennemskrivning for gentagelser vil ønsket blive imødekommet.

Konkrete ændringsforslag i udvalgte afsnit:

Linie 31:

"2. GIV BIODIVERSITETEN ~~NATUREN~~ SIN EGEN LOV"

Begrundelse: For konsistens med resten af teksten, og for at sikre forståelse ved første blik, bør overskriften være 'biodiversiteten'. Og naturen i bred forstand har jo allerede (mindst) en lov i form af Naturbeskyttelsesloven, som jo ikke tænkes erstattet af en ny biodiversitetslov.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.2)

Natur som begreb rækker videre end biodiversitet, idet f.eks. også landskabelige interesser er omfattet af naturbegrebet. Der er derfor argumenter både for og imod forslaget. HB vil drøfte forslaget.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at HB forholder sig til forslaget.

Linie 221-223, i Afsnit 3..., VISION:

"Hvis naturen får mere plads, kan vi i fremtiden få lov at opleve store landskaber, som veksler mellem lysåbne og skovdækkede områder. ~~Hvor naturtyperne toner ud i glidende dynamiske overgange, frem for de kunstige skel med skarpe linjer mellem 'skov' og 'åbent land', som vi kender i dag.~~ Og hvor vi i stedet kan opleve en rigdom af forskellige dyr og planter, der lever og trives på deres egne præmisser."

Begrundelse: *Der er næppe belæg for, at 'glidende og dynamiske' overgange skulle være mere biodiversitetsfremmende end skarpe overgange, måske snarere tværtimod: Det kan netop være de skarpe overgange som leverer perfekte betingelser for arter, som kan drage fordel af begge habitater...tænk fx på skovbryn. Dertil kommer plejemæssige og administrative hensyn, hvor skarpe afgrænsninger er indlysende nødvendige, frem for udflydende og omskiftelige. Plus de æstetiske hensyn: Skarpe linjer gør landskabet allermost spændende og attraktivt (- men det er måske nok en smagssag).*

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.3)

Overgangszoner mellem to naturtyper kaldet økoton, grænseområde mellem to naturområder, fx et skovbryn, en strandkant eller en vandløbsbræmme. I sådanne overgangsområder er der ofte et rigt dyre- og planteliv. Fx rummer økotonen mellem vand og land i Tøndermarskens grøfter det højeste arts- og individantal pr. m² i Danmark. Jo mere forskellige to naturområder er, des rigere kan dyre- og plantelivet være i overgangszonen. Der er fx flere arter i økotonen mellem skov og græsmark end mellem to slags skove.

Forholdet skyldes primært at der er en stor variation i levesteder for arterne, fx dels levesteder fra skov og dels fra eng og desuden kan overgangszonen også indeholde egne særlige levesteder.

INDSTILLING:

Det indstilles ikke at imødekomme ændringsforslaget.

Linie 306, Tabel derunder, I Afsnit 3...DN's MÅL FOR BESKYTTELSEN AF DANMARKS NATUR:

"Delmålene for fremdriften ser således ud:[Tabel...]": I Tabellen bør ændres:
Beskyttet natur 2030 fra 10 % til 20 %.

Begrundelse: Ifølge udkastet til DN Aktivitetsplan 2021 er det fælles EU 2030 mål (i EU's Biodiversitetsstrategi) for beskyttet natur 20%. Hvis dette er korrekt, undrer det, at DN's mål her i Naturpolitik-udkastet for 2030 kun sættes til 10 % ?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.4)

Det er rigtigt at der aktuelt er forskel på DN's mål ifht EU's målsætninger. Årsagen er hovedsageligt at DN's målsætninger blev præsenteret i et udspil før EU lancerede sine målsætninger. Derfor udestår en afklaring. Der henvises til yderligere kommentarer under 6.5

INDSTILLING (samme som 6.5):

Sekretariatet indstiller til HB at afklaringen af disse målsætninger indgår som centralt fokus for en workshop / debat på forårets repræsentantskabsmøde, hvorefter HB med udgangspunkt i udkommet heraf kan beslutte HB's oplæg til målsætninger der så indarbejdes i det forslag til Naturpolitik, som forelægges for repræsentantskabet i efteråret 2022.

I Tabellens bundlinje bør tilføjes: '...i alt med beskyttet plus strengt beskyttet natur'.

Begrundelse: I tabellen bør ikke skrives 'beskyttet natur' i to forskellige betydninger.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.5)

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at den foreslåede tilføjelse indarbejdes.

Linie 579-580, i Afsnit 4...STATUS

~~"Biodiversiteten lider under den kunstige skarpe adskillelse, som i dag findes mellem landskabets naturtyper og manglen på dynamiske landskaber med glidende overgange mellem naturtyperne."~~

Begrundelse: Se kommentar til linie 221-223

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.6)

Se Nr. 5.3

Linie 987-991, i Afsnit 6...VEJEN DERHEN

"Generelt er der brug for flere natur- og naturlignende arealer på produktionsarealerne. Tiden er løbet fra, at landbruget skal have en passiv indkomststøtte for at producere fødevarer. Der skal derfor ske et paradigmeskifte inden for EU's landbrugsstøtte, så der i stedet stilles krav om, at landbrug, der modtager midler fra EU's landbrugsarealstøtteordninger, skal sikre natur på deres landbrugsarealer og mellem deres marker."

Begrundelse: Sætningen er klart uden for DN's mandat: DN har ikke som formål at blande sig i, om EU skal give subsidier til fødevarerproduktion. Det er derimod foreneligt med DN's mandat at foreslå nogle biodiversitetsfremmende vilkår og parametre for at modtage og beregne sådanne subsidier (jf. også de allerede gældende krydsoverensstemmelses-regler). Dén betydning opnås helt enkelt med de foreslåede sletninger, hvorved også overflødig gentagelse, det overdrevne ord 'paradigmeskift' og de unødvendigt fornærmende ord 'passiv indkomststøtte' undgås.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.7)

Landbrugsstøtten har stor betydning for udviklingen af erhvervet, der har markant påvirkning på naturen. Derfor er det afgørende for DN at påvirke landbrugspolitikken. Vi har i dette efterår været langt inde i forhandlingerne om den nye landbrugspakke, der omfatter en gennemgang af den nye CAP-periode (Den fælles europæiske landbrugspolitik), herunder de såkaldte Eco-schemes, hvor der er mulighed for at belønne f.eks. tiltag for at styrke biodiversiteten i agerlandet. Den politiske indsats har netop medvirket til mere fokus på biodiversitet i landbruget.

INDSTILLING:

Det indstilles, at den nuværende tekst fastholdes.

Linie 1004-1009, i Afsnit 6...DN ANBEFALER FØLGENDE:

"At arealstøtten gøres afhængig af hvor meget der gøres for naturen på ejendommen, ved at der (supplerende til en kommende CO2 afgift) indføres et videnskabeligt baseret biodiversitets-index og et index for emission til omgivelserne af plantenæringsstoffer, med henblik på beregning af en justeret marknaturindex (som foreslået af Økologisk Landsforening) som grundkrav for at modtage arealstøtte. Manglende opfyldelse af nogle minimumskrav medfører støttetæk mens overopfyldelse præmieres."

Begrundelse: Et princip om, på videnskabelig basis, at overvåge og estimere den enkelte bedrifts **effekt** på biodiversiteten PLUS (som her foreslået af DN Lejre) dens **faktiske emission** til omgivelserne af plantenæringsstoffer og derudfra og subsidiere/afgiftsbelægge bedriften ville være fantastisk godt, og et logisk supplement til CO2 afgiften. Et sådant system skulle så erstatte nugældende systemer, hvor det er produktions-**inputs** eller en bestemt teknologi som belønnes eller straffes. Det ville være meget beklageligt,

om DN blot ukritisk overtog ØL's (i øvrigt inspirerende) forslag til parametre i, beregning af og navn for et index (som rettelig altså bør være **to** indexer).

Til regulering af landbrugets produktion og arealanvendelse vil der i øvrigt stadig være behov for legale restriktioner og påbud (som for alle erhverv); subsidier og afgifter kan ikke stå alene.

Ordene '...som grundkrav for at modtage' giver ikke mening (og er derfor slettet i DN Lejres forslag). Til gengæld er der brug for ordene 'af nogle minimumskrav'(som i DN Lejres forslag) for at give den efterfølgende sætning mening.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.8)

Sekretariatet vurderer, at forslaget er svært at realisere. Marknaturindekset eksisterer allerede i den offentlige debat, og DN har anbefalet det flere gange sammen med ØL og vurderer det som en fornuftig model.

Ift regulering af plantenæringsstoffer vurderes det mest effektive virkemiddel at være markmodellen.

Markmodellen går ud på, at hver landmand får en udledningskvote for kvælstof. Kvoten er bestemt af det enkelte vandoplands indsatsbehov samt retentionen. Kvoten kan ændres alt efter hvilke kollektive virkemidler, der implementeres, og hvor stor en effekt de har.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at forslaget ikke fører til ændringer.

Linie 1015-1016, i Afsnit 6...DN ANBEFALER FØLGENDE:

~~"At der sættes ambitiøse mål for omlægning til økologisk landbrug samtidig med at der skabes yderligere incitamenter til omlægning til økologi af hensyn til biodiversiteten."~~

Begrundelse: Den ovenfor foreslåede bedømmelse / belønning / straf af hver enkelt bedrifts effekt på biodiversitet, plantenæringsmission og CO2 skal virke, og virke **ligeligt**, for alle bedriftstyper: Hver enkelt bedrift vil blive honoreret for sin **faktiske** effekt, ikke for en påstået effekt, en hensigt eller et metodevalg. Der er ingen naturfaglig grund til, parallelt dermed, at favorisere en bestemt teknologi på bekostning af en anden.

Økologisk produktion har, som alle teknologier, sine styrker og svagheder, og de vil for alle teknologier blive værdisat i et system baseret på 3 index. Et sådant index-baseret belønningssystem kan meget vel føre til, at dygtige bedrifter eksperimenterer med og implementerer de bedste metoder fra forskellige teknologier og dermed (ad åre, og gennem ERFA-grupper og UNI-samarbejde !) opnår og kan videregive erfaringer i den vanskelige kunst at optimere mellem hensynet til biodiversitet, miljø, klima og fødevareproduktion.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (5.9)

Sekretariatet anbefaler, at DN jf. landspolitikken fortsat arbejder for mere økologi. Forslaget kan delvist imødekommes ved at understrege, at vi naturligvis forventer, at økologisk

jordbrug og deraf følgende regelsæt udvikler sig mere og mere i en biodiversitetsmæssig, klimamæssig og miljømæssig retning.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller, at det understreges, at økologisk jordbrug skal udvikle sig i en mere biodiversitetsmæssig, klimamæssig og miljømæssig retning. Ift større ændringer kan det hurtigt blive så komplekst, at det bliver kontraproduktivt, fordi en belønning/værdifastsættelse af biodiversitetsindsatser ikke kan kvantificeres på linje med f.eks. næringsstofregnskaber og klimaindsats

Nr. 6: DN Svendborg

Kapitel 1-4

Målgruppen: Hvem er målgruppen? Det er uklart hvem politikken skrives til - er det til de aktive i DN, er det til politikere eller en helt tredje gruppe?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.1)

DN's naturpolitik tænkes i endelig form at bestå af hhv. en udgave som rummer beskrivelse af status, visioner og vejen til målene, samt af en kortfattet "pixi-udgave" der primært henvender sig til politikere. Høringsudkastet er tænkt som den længere udgave der retter sig til særligt interesserede, herunder DN's repræsentantskab. Den kortere udgave tænkes udarbejdet med udgangspunkt i den vedtagne naturpolitik.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at forslaget ikke fører til ændringer.

Biodiversitet

Dette centrale begreb er defineret i en lille boks s.4. Man kunne ønske sig, at bestandsstørrelser af arter blev særligt fremhævet som en del af begrebet (ligger implicit i "det økologiske samspil" og robuste økosystemer). Her bør der ikke mindst tænkes på agerlandet og de faldende bestande i fauna og flora. Desuden indbefatter begrebet biodiversitet også den genpuljen, hvilket indebærer bevarelsen af flere geografisk adskilte populationer med henblik på at undgå indavl for truede arter. Dette bør ligeledes fremgå af både definition og fremstå mere tydeligt i naturpolitikken.

Biodiversitetskrisen skal forklares bedre. Mange vil måske hæfte sig ved, at der f.eks. gennem de sidste 70 år er tilkommet betydeligt flere fuglearter i DK end der er forsvundet. "Hvad er problemet?" Det skal foldes bedre ud på s.3 og s.6.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.2)

Som sekretariatet forstår det vil DN Svendborg gerne have en bredere definition af hvad biodiversitet dækker over, i faktaboksen s. 4. Sekretariatet er enig i at bestandsstørrelser er en integreret del af forståelsen af begrebet biodiversitet men vurderer at det fører for vidt at udvide redegørelser for definitionen af biodiversitet i boksen.

Indvandring af fuglearter som følge af klimaforandringer ændrer ikke på, at agerlandets fugle over flere årtier er gået stærkt tilbage, ligesom det er sket for flere andre fuglearter. Sekretariatet er opmærksom på at indvandring af sydligere fuglearter i dele af den offentlige debat anvendes til at nedtone alvoren af biodiversitetskrisen men finder ikke at det er nødvendigt at tage den debat i DN's naturpolitik.

INDSTILLING:

Det indstilles at boksen uddyber og præciserer overvejelserne.

Truslerne mod Danmarks biodiversitet

Under "Mangel på naturlige processer" bør nævnes, at industrilandbruget, med dets beslaglæggelse af 62% af landarealet, har skabt en mangel på heterogenitet, som sammen med mangel på naturlig hydrologi i det åbne land har medført et voldsomt naturtab. (sammen med næringsbelastningen og pesticider). Det står for implicit og for forsigtigt, dog igen s.14 med relation til det intensive landbrug. Det bør samles og pindes ud på s.7. I det hele taget bør det i højere grad tydeliggøres at landbruget og den intensive drift udgør en væsentlig trussel mod naturen.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.3)

Sekretariatet er enig i kommentarens indhold. En uddybelse og henvisning til vores landbrugspolitik kunne være relevant.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller en supplerende omtale.

Størrelseskrav

Selvom størrelseskravet (s.8) skal tilpasses en dansk kontekst, bør der være et minimumskrav til arealer med strengt beskyttet natur. Ellers kan der lægges en masse små arealklatter ud i landskabet, hvor naturlige processer ingen chancer har - naturområder kan være for små til at opnå gunstig dynamik.

Det anbefales også, men først på side 18 - dette bør altså fremhæves tydeligere.

Side 27. Forslag: Arealkravet bør også gælde for beskyttet natur.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.4)

På side 8 a gives om "strengt beskyttet" natur at "formålet så vidt muligt er at genskabe naturlige processer for at give mulighed for naturens frie dynamik". Sekretariatet fraråder at indføre et minimumsarealkrav for "stærkt beskyttet" natur, idet mange sjældne og sårbare naturtyper, herunder blandt de EU beskyttede såkaldte "prioriterede" naturtyper netop udgøres af små arealer. Det vil være uhensigtsmæssigt at eksisterende små forekomster af sårbare og/eller "prioriterede" naturtyper ikke omfattes af "stærk beskyttelse". Ordlyden i udkastet om "så vidt muligt" at give rum til fri dynamik, skal ses i lyset heraf.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at forslaget ikke fører til ændringer.

Strengt beskyttet natur, beskyttet natur og naturzoner

Side 11: Forskerne peger på, at det er nødvendigt at beskytte mellem 30-75 % af klodens areal for at bremse tabet af biodiversitet. EU's biodiversitetsstrategi peger på, at 30 % af landarealet skal beskyttes senest i 2030 og at 1/3 skal være strengt beskyttet.

DN's målsætning for 2030 er samlet 20 %, heraf 10 % strengt beskyttet. Det er helt uacceptabelt at DN's mål for 2030 er lavere end målet i EU's biodiversitetsstrategi.

I stedet kunne man have som ambition at mindst 30% af landarealet skal være udlagt og (begyndende?) forvaltet som beskyttet natur og 20% som strengt beskyttet natur i 2030. Der skal stilles klare restriktive kriterier for, hvad der må ske i de nye udlægninger i indfasningsperioden for ikke at forringe naturværdierne i denne periode, f.eks. i form af udtagning af træ.

På havet er målet mindst 30 % beskyttet natur i 2030, men på land er målet 30 % beskyttet natur i 2050. Der er ikke fastsat delmål på land for perioden 2030 – 2050.

Mål: Det er værd at huske på, at 2010 var EU's biodiversitetsår og året - hvor vi havde forpligtet os til at stoppe tilbagegangen i biodiversiteten. Målet blev ikke nået og udsat til 2020. Nu mener DN, at målet først skal nås i 2050. Dermed bliver 2050 målsætningen uforpligtende, da beslutningstagerne ikke kan stilles til regnskab om 30 år.

Det fremgår ikke klart om det foreslåede mål i 2050 vil være tilstrækkeligt til at vende den negative udvikling for den biologisk mangfoldighed i Danmark. Der bør redegøres for om den lange tidsfrist kan betyde, at der i mellemtiden vil ske uoprettelige tab af truede arter og naturtyper.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.5)

Sekretariatet er fuldstændig enig i at disse målsætninger er centrale i DN's naturpolitik og ikke bør være mindre ambitiøse end EU's målsætninger. Kommentarerne henviser til bl.a. tabellen

side 13. Det er korrekt at tabellen side 13 angiver DN's mål i 2030 som 10% "strengt beskyttet" og 10% "beskyttet" natur og at målsætningen dermed er lavere for 2030, end målsætningen på EU niveau i EU's Biodiversitetsstrategi. Heri angives for 2030 mål om at i alt 30% skal være beskyttet, heraf 10% "strengt beskyttet". DN's målsætning for 2050 lægger er på 20% "strengt beskyttet" og dermed mere ambitiøs EU's 2030 mål.

Sekretariatet ser imidlertid nogle misforståelser og ønsker at henlede opmærksomheden på at

- at EU's målsætninger ikke gælder på medlemsstats-niveau, men på EU niveau. Derfor kan de ikke sammenholdes 1:1.
- at følgende ordlyd i høringsvaret er en fejltolkning: "Det er værd at huske på, at 2010 var EU's biodiversitetsår og året - hvor vi havde forpligtet os til at stoppe tilbagegangen i biodiversiteten. Målet blev ikke nået og udsat til 2020. Nu mener DN, at målet først skal nås i 2050". DN mener at tilbagegangen skal stoppes med det samme. Ser man på delmål for kvaliteten (s. 13), lægges der op til at både arter og naturtyper samlet set er i fremgang fra i dag frem mod 2025. Det kan med fordel tydeliggøres, men det betyder jo faktisk at tabet af biodiversitet skal vendes til fremgang allerede i dag.
- at følgende ordlyd i høringsvaret er en fejltolkning: "Det fremgår ikke klart om det foreslåede mål i 2050 vil være tilstrækkeligt til at vende den negative udvikling for den biologisk mangfoldighed i Danmark". Sekretariatet peger på at målet er jo netop gunstig bevaringsstatus ++ for arter og naturtyper – det går jo langt videre end at vende udviklingen.
- "Der bør redegøres for om den lange tidsfrist kan betyder, at der i mellemtiden vil ske uoprettelige tab af truede arter og naturtyper". Sekretariatet peger på, at delmålene og fokus på brandmandens lov skulle gerne forhindre dette, men det er naturligvis ikke en selvfølge.

Modsat EU's mål "forpligter" Biodiversitetskonventionen alle parter. Her lander målet til COP15 med al sandsynlighed på 30 i 30, men uden en andel strengt beskyttet natur.

I DN's oprindelige oplæg arbejdedes med en 2030 horisont, men det blev droppet med henvisning til bekymring for at DN vil blive anset for at fremsætte urealistiske mål. Delvist jebegrundet i de store omkostninger.

Sekretariatet ser disse muligheder:

- 1) Hvis DN's målsætning for 2030 pr definition skal afspejle EU's mål, vil målet for "beskyttet natur" skulle øges til 20% i 2030 og målet om "strengt beskyttet" natur reduceres til i alt 10%.
- 2) Fastholdes DN's mål om 20% strengt beskyttet natur i 2050 i sammenhæng med do, vil det samlede mål for begge kategorier være 40% beskyttet natur på land og dermed gå langt videre end EU's mål.
- 3) De nuværende målsætninger fastholdes.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller til HB at afklaringen af disse målsætninger indgår som centralt fokus for en workshop / debat på forårets repræsentantskabsmøde, hvorefter HB med udgangspunkt i udkommet heraf kan beslutte HB's oplæg til målsætninger der så indarbejdes i det forslag til Naturpolitik, som forelægges for repræsentantskabet i efteråret 2022.

Mangler: Kombinationen af ingen dyr og for mange næringsstoffer er en giftig cocktail for vores vilde natur. Næringsstoffernes betydning for udviklingen af floraen er helt underbelyst og undervurderet i forhold til græsningens betydning.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.6)

Sekretariatet deler til fulde analysen vedrørende næringsstofferne. Næringsstoffer er nævnt flere gange i politikken, blandt andet på side 7 under "truslerne mod biodiversitet". Man kan vælge at uddybe det endnu mere, men det vil give en længere politik.

INDSTILLING:

Der indstilles ikke ændringer.

Der eksisterer negative incitamenter i diverse støtteordninger som modarbejder naturbeskyttelse og mere plads til naturen. Det bør DN aktivt kæmpe for at få ændret. En ny Ph.d.-afhandling og artikel af Tora Finderup Nielsen, Kaj Sand-Jensen, Hans Henrik Bruun¹ fra 2021, ser tilbage på udviklingen af plantesamfund gennem 140 år viser, at vinderne er de næringselskende arter, de skyggetålende og dem der vokser halvfugtigt. Taberne er de nøjsomme, de lyskrævende og dem der vokser meget fugtigt eller meget tørt. Drivkræfterne er eutrofiering, dræning og intensivt skovbrug med tæt beplantning.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.7)

Sekretariatet deler til fulde analysen af at mange støtteordninger modarbejder naturbeskyttelse og henviser til at DN i andre sammenhænge bl.a. sammen med Landbrug & Fødevarer arbejder på at det bebudede loveftersyn skal omfatte også fødevareministeriets ressortområde.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at der tilføjes henvisning til den kommende/igangsatte lovrevision og herunder DNS fokus på støtteordninger.

¹ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jvs.13066?af=R>

Uklart og selvmodsigende: Kunstige skel med skarpe linjer mellem skov og åbent land skal erstattes af glidende dynamiske overgange. Hvordan harmonerer det med store hegn om naturnationalparker, der i høj grad vil skabe kunstige skel med skarpe linjer?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.8)

Der kan sagtens være glidende overgange mellem naturtyper som skov/ lysning, Skov/eng, Skov/overdrev, overdrev/eng/mose/vandløb mv. selvom arealet gennemskæres af et hegn. Hvordan overgangen kommer til at se ud, vil blive bestemt af fx græsningstryk på den ene side af hegnet og arealanvendelse på den anden side.

Naturnationalparkerne ventes at udgøre ganske få procent af landarealet og vil derfor ikke få generel indflydelse på skel.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

Det fremgår desuden ikke hvorfor vi skal have netop 20 naturnationalparker, og hvad de vil give i forhold til de andre nævnte tiltag. Dogmet om mindst 20 naturnationalparker bør droppes.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.9)

I udkastet er angivet et DN mål om "mindst 20 NNPer på et areal omfattende mindst 100.000 ha og en individuel størrelse på mindst 1000 ha". Målet er fastsat med udgangspunkt i et ønske om at fremsætte konkrete ønsker, der ikke er urealistiske. Ønsket skal ses i sammenhæng med målet om at 20% af landarealet i 2030 er enten "stærkt beskyttet" eller "beskyttet" natur. Der henvises i øvrigt til at det politisk er besluttet at udpege op til 15 NNPer på statslige arealer samt at lov om NNPer skal revideres i 2022 med henblik på også at kunne udpege NNPer på privatejede arealer, og dermed udpege flere NNPer.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

I boksen s.16 står der, at naturzoner bør være områder, som er helhjertet disponeret til naturen (urørt skov og naturnationalparker). Det er dermed klart, at kategorien "strengt beskyttet natur" skal være naturzone. Men på samme side læser man også, at "strengt beskyttet" natur kan bestå af bl.a. heder, strandenge og overdrev, underlagt restriktive fredninger. Her er der dog tale om kulturnaturtyper med ekstensiv drift/produktion, som ellers hører under "beskyttet natur". Betyder det, at "restriktive fredninger" løfter sådanne naturtyper op fra beskyttet til strengt

beskyttet natur? Det står ikke klart, hvad der egentlig kommer til at indgå i naturzonen – udover urørt skov og naturnationalparker hvorfor dette bør tydeliggøres.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.10)

Sekretariatet er enig i det hensigtsmæssige i at gøre yderligere rede for forståelsen af naturzone.

Fredninger:

Heder, strandenge, overdrev o.lign. kan vel både være strengt beskyttet natur og "bare" beskyttet natur afhængigt af om de er en del af et selvforvaltende område uden produktion.

Fredning er et redskab til både at sikre selvforvaltende natur og til at sikre pleje af den lille natur, som ikke består uden målrettet pleje.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at der i det reviderede udkast gøres yderligere rede for forståelsen af naturzone.

Af referatet fra HB mødet den 27. august 2021 fremgår, at "DN ikke anser Grønt Danmarkskort for værende et koncept, som DN bør bruge ressourcer på at styrke. I stedet bør DN lægge kræfter i at understøtte at udbygningen af natur i det åbne land og etableringen af sammenhængende naturområder via begrebet naturzoner. Naturzoner indgår i regeringens forståelsespapir og DN bør søge indflydelse på definitionen og implementeringen af naturzonebegrebet. Der kan i den forbindelse være brug for, at vi får præciseret DN's tilgang hertil på et kommende HB-møde".

Kapitel 5-8

S. 26: I et nyt forvaltningsparadigme bør der omtales betydningen af negative incitamenter for bedre naturbeskyttelse i de nuværende (kommende) støtteordninger til landbruget. Under omtale af jordfordeling bør der gøres op med forventningen om, at det vil kunne gennemføres med frivillige aftaler. Det er som en elefant i rummet, ingen vil sige at der er behov for at kunne bruge ekspropriation, når frivilligheden ikke rækker for at nå et natur-, miljø- eller klimamål. Hidtil har de frivillige aftaler med landbruget kun haft negative konsekvenser for landbruget. Det gælder både kvælstofreduktion og sprøjtehyppighed.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.11)

Sekretariatet er fuldstændig enig i analysen af at negative incitamenter udgør en barriere. Der arbejdes på at de igangværende loveftersyn skal omfatte lovgivningen under fødevarerministeriet. Positive incitamenter såvel som styrkede muligheder for ekspropriation er relevante.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at der tilføjes betragtninger om at den nuværende rammesætning for frivillige aftaler ikke har været som tilsigtet samt beskrivelser af behovet for at tilvejebringe såvel positive incitamenter som mulighed for i særlige tilfælde at ekspropriere.

Side 27. Multifunktionel arealanvendelse. Skovrejsning i denne sammenhæng skal først og fremmest tilgodese biodiversitet, beskyttelse af drikkevandet og rekreation. Træproduktion bør ikke indgå formålet. DN bør ikke støtte rejsning af driftsskov, heller ikke selvom det er fredsskov, som ikke sikrer biodiversiteten

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.12)

Sekretariatet finder at kommentaren er i overensstemmelse med DN's skovpolitik "Vildere skove". DN ser gerne mere skov især på tidligere landbrugsjord, og etableret med hovedvægt på høj naturværdi og rekreation. DN ser gerne fremme af skovlandskaber, hvor også genopretning af lysåbne naturtyper som overdrev, heder, enge, moser, samt søer mv. indgår. DN ønsker mere skov etableret ved naturlig skovvækst og ser gerne at ny skov etableres som offentlig skov.

DN ønsker al træproduktion certificeret for at sikre et bæredygtigt skovbrug.

INDSTILLING:

Sekretariatet er enig i at etablering af skov bør fremme biodiversitet og foreslår, at teksten præciseres, så det fremgår af bedre biodiversitet er en prioritet i multifunktionel arealanvendelse.

S. 30. Nødvendigheden af at begrænse mængden af næringsstoffer og sprøjtegifte bør tillægges langt større vægt. Der bør stilles specifikke krav til ekstensivt landbrug og ekstensivt drevne skove (FSC/ PEFC- certificeringer) der ligger i beskyttet natur. "Små og ubeskyttede naturtyper skal sikres beskyttelse gennem lovgivningen og naturområderne skal generelt beskyttes mere effektivt mod truslerne fra eksempelvis landbrug, skovbrug, fiskeri og byggeri"

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.13)

Sekretariatet vurderer at forslaget delvist er imødekommet. I naturpolitikken foreslås at der bør indføres krav om 10 m gødsknings- og sprøjtefrizoner omkring beskyttede naturområder.

Fremgår også af skovpolitikken, hvor DN arbejder for bedre og mere udbredte certificeringer, senest gennem statslig bevilling til kortlægning af særligt naturmæssig værdifuld skov også på private skovarealer.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at også skovbrug nævnes blandt truslerne mod naturområder.

S. 34: Der mangler en omtale af, hvordan DN forholder sig til ny natur, der er et resultat af udtagning af f.eks. ådale og naturgenopretning jf. Aftalen mellem DN og L&F om ammoniak og eventuelle begrænsninger for landbrugsproduktionen ved nye naturområder (foreslås som ikke beskyttet natur). Flest mulige CAP-midler skal overføres til naturgenopretning, fra landbrugsstøttemidler søjle 1 til søjle 2

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.14)

Sekretariatet henviser til at det stadig er uvist, hvordan den nye CAP kommer til at se ud. DN har gjort alt, hvad vi kan, også i samarbejde med andre, for at sørge for, at der både bliver overført så mange penge som muligt fra Søjle 1 til Søjle 2 og, at de penge, der bliver i Søjle 1 i så høj grad som muligt bliver behæftet med krav om natur-, klima- eller miljøtiltag gennem de såkaldte Eco-schemes

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

Jægerne, store græssere og landbruget

Fuglefaunaen er af jægerne tilført mængder af udsatte gråænder, som forurener den naturlige bestand af arten. DOF kræver dette stoppet – det bør DN også gøre. Samme problematik med agerhøns. Så er der de udsatte skyde-fasaner, som præger naturen mange steder, ikke mindst på Fyn. Bør DN ikke have mere kant over for Dansk Jægerforbund? Invasive arter anses som en enorm trussel mod autentisk dansk natur. Kunne dette opnå en tydeligere plads?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.15)

Det indgår i DNS jagtpolitik at søge udsætninger af skydefugle udfaset og arbejder på dette i Vildtforvaltningsrådet. Ligeledes arbejder DN sammen med DOF og Dyrenes Beskyttelse for en styrkelse af bekæmpelsen af invasive plante- og dyrearter. Derfor er behovene ikke fremhævet i udkastet til naturpolitikken. Det forventes at der i det reviderede udkast vil være flere henvisninger til øvrige DN politikker, herunder DNS gældende jagtpolitik.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at DNS naturpolitik i endelig form i højere grad generelt refererer til øvrige vedtagne relevante politikker.

Det er tilfredsstillende at bisoner og elge under hegn fylder så lidt i teksten – debatten om bedre natur må ikke overskygges af en fortælling om store græssere, selv om græsning er et væsentligt middel til naturforbedring. Væk med berøringsangsten over for landbruget og dets altopslugende animalske produktion. Selv ”strengt beskyttet natur” kan ikke beskyttes mod den store næringsstofbelastning fra luften – det meste kommer fra landbruget. Dette bør vi tydeligt markere i vores politik – uagtet at et samarbejde kan være gavnligt – dog ikke for enhver pris – i rigtig lang tid har landbruget været fredet – nu er det naturen det gælder.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.16)

Det er helt korrekt, at den luftbårne næringsstofbelastning (både fra dansk landbrug, fra andre danske kilder og fra udlandet) har en stor negativ virkning på naturkvaliteten.

INDSTILLING:

Sekretariatet peger på muligheden for at omtale den luftbårne næringsstofbelastning under "trusler mod biodiversitet" (side 7 i udkastet).

Overordnet set bør politikken for landjorden og havet skilles ad da trusler og løsninger ikke er sammenfaldende. Det vil gøre politikken mere anvendelig for afdelingerne, at vi hurtigt kan finde tydelige forslag til løsninger for at nå naturmålet på land og på havet.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (6.17)

Med den forestående revision af udkastets struktur vil HB forholde sig til form og omfang af afsnittene om visioner, trusler og anbefalinger

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at HB medtager pointerne i det videre arbejde med udkastet til naturpolitikken.

Nr. 7: DN Aabenraa

Generelle og overordnede bemærkninger

Der er mange spændende tiltag i oplægget til DN's Naturpolitik.

Beskrivelsen af Naturpolitikken kunne dog blive mere overskuelig og forståelig ved at blive opdelt i en særskilt politikdel og en særskilt redegørelsesdel og evt. en handleplan. Det kunne sikkert også afhjælpe de mange gentagelser. Beskrivelserne foreslås også opdelt i en landbaseret og en havbaseret natur, så det står samlet og ikke under hvert afsnit.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.1)

En revideret udgave vil blive ændret også i sin struktur. Det er endvidere hensigten at der med vedtagelsen af naturpolitikken udarbejdes en kortfattet "pixiudgave" som gengiver anbefalingerne og er uden gentagelser.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ændringer som angivet do.

Overordnet kan siges, at beskrivelsen af naturpolitikken

- Er meget lang og dermed vanskelig at få overblik over og med mange gentagelser
- Lidt for lyrisk og følelsesladet beskrevet i flere afsnit, særlig i de indledende afsnit til hvert hovedafsnit, f.eks. side 3: "Lykken ved at finde majgøgeurt og engblommer, glæden ved at høre årets første lærke og se en ørred slå smut med halen i bækken"; side 4: "livgivende naturperler", "bølgede blå hav" og "Naturen vil svare os ved at invitere os ind i en vidunderlig verden af sprudlende liv, mangfoldighed og uforlignelige oplevelser"; side 6: "bølgede ålegræsenge"; side 20: "En sort stork glider tyst ind på reden med mad til ungerne. Stimer af fiskeyngel vender i en solstråle gennem vandet. Havørne jager frit over hav og ugler gennem skov"; side 36: "Et sølvglimt af laksen"
- En mere faktuel og objektiv beskrivelse ville gøre politikken mere klar og præcis
- Det kunne en sproglig opstramning af bl.a. anbefalinger også hjælpe med til

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.2)

Et revideret udkast vil være ændret i struktur og form. Men sekretariatet peger på at DNS naturpolitik netop som sådan skal være et politisk udspil og derfor et argumenterende såvel fagligt som følelsesmæssigt. Omfanget af "lyrik" vil dog blive vurderet af HB.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ændringer jf do.

- Der savnes en stillingtagen til de eksisterende nationalparker og deres rolle i naturbeskyttelsen. De fungerer i dag mere som turistmål end som naturområder med fokus på naturbeskyttelse og naturforbedring. Der er behov for en opstramning og revision af Nationalparkloven fra 2007, så der bliver større fokus på naturbeskyttelsen.
- I fortsættelse heraf er det uheldigt og forvirrende, at begrebet Naturnationalparker er blevet indført i den danske naturbeskyttelseslovgivning. Det burde i stedet være forblevet som en arbejdstitel. Det kunne have været en samlet styrkelse af de danske nationalparker, hvis man havde fortsat med at kalde dem for nationalparker, der "blot" har en anden driftsform. Begrebet Naturnationalparker har også vist sig at bringe stor forvirring ind i naturdebatten. Desuden er Naturnationalparker jo slet ikke et begreb eller navn, der bliver brugt i den internationale betegnelse. Det kan forhåbentlig med tiden ændres igen.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.3)

[AEI]: I AP 2022 er det et indsatsområde, at DN skal arbejde for en forbedring af nationalparkloven.

DN arbejder også med nationalparkerne i den daglige drift, og via den vej forsøges der at forhandle flere og bedre naturinitiativer på plads (inden for nationalparkerne). Der arbejdes også løbende på at få regeringen til at gennemføre den lovede revision af nationalparkloven.

INDSTILLING:

Nationalparker nævnes som supplement til "vejen derhen" mod den strengt beskyttede natur

DN's vision for Danmarks natur side 4: "Senest i 2050 er biodiversiteten i Danmark genoprettet til et niveau, hvor menneskelige påvirkninger ikke truer vores arter og naturtyper" kunne forkortes til: Senest i 2050 er biodiversiteten i Danmark ikke længere i tilbagegang.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.4)

Sekretariatet peger på at biodiversiteten også påvirkes af rent naturlige årsager, herunder at arter kan være truede og sågar uddø af naturlige årsager. Derfor anbefales en angivelse af en målsætning om, at biodiversiteten ikke trues af menneskelige påvirkninger.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at ordlyden opretholdes.

Side 7: "Vejen derhen": Her er nævnt, at kirkeuglen, sortplettet blåfugl og hasselmus er i fare for at uddø; men det burde vel fremgå, at der er flere andre arter, der også er ved at uddø.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.5)

Hvis ordlyden giver anledning til en forståelse af, at kun de 3 arter er i fare for at uddø, er behov for en præcisering.

INDSTILLING:

Det indstilles at der tilføjes "er eksempler på arter, der er i fare for at uddø"

Side 21: Under afsnittet om "Adgang i den strengt beskyttede natur" er nævnt, at der skal sikres gode muligheder for adgang til områderne og gode rammer for friluftslivet. Men umiddelbart

virker det som hinandens modsætninger og kan forventes at skabe unødige konflikter og en forventning fra friluftslivets side, som det kan være vanskeligt at indfri på en hensigtsmæssig måde, når hovedformålet er strengt beskyttet natur. Det kunne give bedre mening og sende et mere klart signal at fokusere på at give god adgang i de mindre beskyttede områder og så begrænse adgangen i de strengt beskyttede områder.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.6)

INDSTILLING:

Boksen om adgang kan suppleres med teksten fra Adgangspolitikken om, at beskyttelse altid går forud for benyttelse. Da der er tale om strengt beskyttet natur kan der også tilføjes, at det skal være muligt at lukke for adgang for at formindske skader eller uhensigtsmæssig påvirkning fra friluftslivet.

Side 25: Under "DN anbefaler følgende" nævnes, at der skal udarbejdes forskningsbaserede planer for genopretning; men de bør vel ikke alene baseres på forskningsbaserede planer, men også på praktisk erfaring.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.7)

Ordvalget tilsigter at rumme både forskningsmæssige konklusioner og de praktiske erfaringer, der følger heraf. Sekretariatet anser det derfor for uproblematisk at tilføje "praktiske erfaringer".

INDSTILLING:

Der indstilles tilføjelse jf. do.

Side 36. Vandmiljø

Under "Vision" nævnes, at "DN ønsker at lade vandnaturen....." Det kunne ændres til, at DN foreslår eller anbefaler.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (7.8)

Sekretariatet anser den foreslåede ændring som uproblematisk

INDSTILLING:

Der indstilles tilføjelse jf. do.

Side 38 og 43 Afsnittene "DN anbefaler følgende" er gode eksempel på en klar og konkret beskrivelse af implementering af naturpolitikken.

Nr. 8: DN Odense

I DN Odense har vi med stor interesse læst forslaget til Naturpolitik. Vi synes overordnet, at det er en god og progressiv politik, som indeholder rigtig mange gode ting, som vi gerne vil være med til at gennemføre. Vi synes dog ikke, at formen er optimal, og den bør strammes op. Vi har også enkelte konkrete kommentarer til teksten.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.1)

Form og struktur er kommenteret i mange af høringssvarene. Naturpolitikens struktur og form vil blive revideret i HB-arbejdsgruppen-

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at afdelingens budskab indgår i HB's videre overvejelser om revision af udkastet.

Generelt:

De enkelte tekstdele er i og for sig gode nok, men samlet set er teksten alt for lang og opstillet på en rodet måde med mange gentagelser og uden nogen rød tråd. Man mister overblikket.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.2)

Mange af høringssvarene giver udtryk for samme opfattelse. Udkastet vil blive revideret i struktur og form og omfanget af gentagelser vil blive reduceret til et minimum.

INDSTILLING:

Det indstilles at pointerne imødekommes som angivet do.

Land og hav blandes sammen, det er uhensigtsmæssigt, bl.a. fordi man sjældent har brug for at se de to ting i sammenhæng. Der er mange tekstbokse med gentagelser af teksten. De er ikke altid brugt til uddybende information, som jo er formålet med tekstbokse.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.3)

Flere høringssvar vurderer det som uhensigtsmæssigt at land og hav beskrives i samme afsnit. Udkastet vil blive ændret i struktur.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at HB beslutter hvordan HBs udkast til Naturpolitikken skal behandle DN's havpolitik. Skal hav skal bibeholdes integreret, have sit eget kapitel eller skrives helt ud og henvises til som det er tilfældet med eksempelvis skovpolitikken.

Vedr. havet er det altoverskyggende problem en for stor tilførsel af næringsstoffer, specielt kvælstof. Det bør fremgå tydeligere, at denne skal mindskes for at opnå den fulde effekt af at beskytte havnaturen. På denne måde er der forskel på problemstillingen på land og i havet, hvilket også taler for at afskille de to.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.4)

Se kommentarer til 8.11.

GIV NATUREN SIN EGEN LOV – et fint afsnit med gode betragtninger om biodiversitet. En biodiversitetslov og et biodiversitetsråd er gode forslag.

Side 7: "På land er hydrologien mange steder manipuleret af dræning og afvanding". Da mindst 70 % af landet er drænet, er ordene "mange steder" alt for svagt. Det skal i stedet for stå: "De fleste steder".

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.5)

INDSTILLING:

Sekretariatet deler vurderingen og indstiller skærpelsen.

Side 7: Under Påvirkning skal påvirkning med næringsstoffer fremhæves mere (have sin egen dot) – specielt i forhold til vandmiljøet

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.6)

INDSTILLING:

Sekretariatet ser ikke et udtalt behov, men heller ikke et problem i forslaget.

GIV PLADS TIL NATUR – dette afsnit er noget rodet. Der er mange gentagelser af biodiversitetsafsnittet ovenfor og gentagelser i selve afsnittet. Desuden bør land og hav adskilles i to afsnit. Havet er underrepræsenteret i teksten – havmiljø og eutrofiering får næsten ikke noget plads. Miljø er meget mere end biodiversitet – det er økosystemernes funktionalitet og stabilitet, der er vigtig. Hvis disse sikres, vil biodiversiteten automatisk følge efter.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.7)

Flere hørings svar vurderer det som uhensigtsmæssigt at behandle land og hav i samme afsnit. Struktur og form vil blive ændret og gentagelser reduceret til et minimum.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ændringer som beskrevet do. Der henvises i øvrigt til indstilling 8.3

Side 15: Det er vel kun 2 af 119 kystvande, der havde god økologisk kvalitet i 2015.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.8)

INDSTILLING:

Sekretariatet kan bekræfte og indstiller at "fire" ændres til "to".

STRENGT BESKYTTET NATUR – igen gentagelser af ovenstående med biodiversitet som kernepunktet. Land og hav skal skilles ad. Økosystemernes funktionalitet og stabilitet omhandles ikke – specielt i havet.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.9)

Flere hørings svar vurderer det som uhensigtsmæssigt at behandle land og hav i samme afsnit. Struktur og form vil blive ændret og gentagelser reduceret til et minimum.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ændringer som foreslået do. Der henvises i øvrigt til indstilling 8.3

Det bør tydeliggøres, at man indenfor områder med strengt beskyttet natur, kan have områder, hvor man i særlig grad tager hensyn til enkelte arter eller naturtyper, f.eks. i medfør af Natura 2000 beskyttelse. Ellers vil resultatet være, at man må tage områder ud af strengt beskyttet natur og lade dem være beskyttet natur, hvor mulighederne for målrettet naturpleje er større.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.10)

Naturpolitikken udelukker ikke, at der kan laves mikromanagement / "håndholdt forvaltning" på enkelt naturtyper/arter. Dette behov kan forventes i særlig mindre områder og vil kunne være nødvendigt for at sikre, at en given habitatart/-natur sikres udvidelse/udbredelse.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer

Næringstilførsel til havet er en del af problemet med en ringe havnatur. Det bør fremgå, at næringstilførslen (N og P) skal reduceres til et niveau, hvor den giver grundlag for god økologisk tilstand i alle havområder. I strengt beskyttede havområder bør der være høj økologisk tilstand.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.11)

Det er en del af DN's havpolitik at næringsstofniveauer skal ned på et niveau hvor alle havområder kan opnå god økologisk tilstand. I begrebet Strengt beskyttede havområder har DN som udgangspunkt at alle fysiske påvirkninger skal undgås. Næringsstoffer flyder til områderne udefra og et næringsstofniveau, der understøtter høj økologisk tilstand kan derfor ikke geografisk afgrænses til disse områder. Såfremt de fysiske forhold er i orden og næringsudledningerne understøtter god økologisk tilstand kystnært vil nogle områder mindre kystnært kunne opnå god økologisk tilstand, andre høj økologisk tilstand.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller derfor at der ikke opstilles mål om høj økologisk tilstand generelt i strengt beskyttede områder.

BESKYTTET NATUR – Land og hav skal også skilles ad her.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.12)

Se 8.9 Der henvises i øvrigt til indstilling 8.3

Næringstilførsel til havet er en del af problemet med en ringe havnatur. Det bør fremgå, at næringstilførslen (N og P) skal reduceres til et niveau, hvor den giver grundlag for god økologisk tilstand i alle havområder.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.13)

Se 8.11

Side 28: Det fremgår, at 'der mangler nogle vigtige habitattyper, som fx dyb, blød mudderbund'. De nok vigtigste habitattyper, som mangler i havet, er på lavt vand ålegræsbede og stenrev. Blødbundsområder er der nok af, men de findes jo gerne på dybt vand, hvor der ofte er iltsvind som følge af havets eutrofiering.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.14)

Sekretariatet er enig i at potentielle Ålegræsområder og stenrev bør have en generel beskyttelse, og det er også DN's holdning og praksis at disse skal beskyttes. Men det korte tekstafsnit giver netop eksempler og er på ingen måde udtømmende.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller derfor at det tydeliggøres at der er tale om eksempler samt at afsnittet dermed ikke beskriver alle mangler udtømmende.

Side 29: Tangskove er ikke effektive til at tilbageholde CO₂. De nedbrydes lige så hurtigt, som de vokser.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.15)

mange makroalger (og ålegræs) er flerårige og nedbrydes langsomt sammenlignet med planktonalger og opportunistiske makroalger. Derfor vil der tilbageholdes CO₂ i biomassen

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at der ikke foretages ændringer.

Side 31: Vandområdeplanernes krav til kvælstofreduktion bør nævnes under 'DN anbefaler' ligesom i de tilsvarende afsnit om 'Stærkt beskyttede områder' og 'Naturen udenfor de beskyttede områder'.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.16)

Se 8.11

NATUREN UDEN FOR DE BESKYTTEDE OMRÅDER – Næringstilførsel til havet er en del af problemet med en ringe havnatur. Det bør fremgå, at næringstilførslen (N og P) skal reduceres til et niveau, hvor den giver grundlag for god økologisk tilstand i alle havområder.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.17)

Se 8.11

VANDMILJØ – Havet hører også under betegnelsen "vandmiljø"!! Det er forbavsende så lidt der nævnes om de ferske vande.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.18)

Afsnit 7 rummer mål for ferske vande

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at afsnit 7 som konsekvens ændres til "Ferske Vandmiljø".

Side 38: Først nu nævnes vandrammedirektivet. Det er da også gældende for havmiljøet. Det bør nævnes. På samme vis nævnes nu vandplanerne her for de ferske vand, men disse planer gælder så absolut også for havet.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.19)

For de ferske vande gælder, at kun en fjerdedel af vandløbene og under 1% af søerne i vandplanerne er omfattet af miljømål. Derfor omtales det som et problem i forhold til vandrammedirektivet. For havet gælder at alle kystvande er omfattede ligesom hele havområdet principielt er omfattet af havstrategidirektivet. Derfor er der ikke tale om "udeladelsesynder" for havområdet som for de ferske vande og derfor er VRD og vandplaner ikke nævnt specifikt for havet. Sekretariatet anser dog at man under havet kunne tilføje følgende under Vejen derhen: "At havmiljøets generelle gode økologiske miljøkvalitet skal sikres gennem ambitiøs opfyldelse af vandrammedirektivet og havstrategidirektivet, herunder ikke mindst hvad angår forurenende stoffer".

INDSTILLING:

Det anbefales at der tilføjes et afsnit jf. do.

BYNATUR – Der kunne godt være mere fokus på "vilde haver", da private haver udgør en meget stor del af byers areal.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (8.20)

Sekretariatet er enig i anbefalingen: Vildere haver er nævnt i bynaturkapitlet, men det kan fremgå af anbefalingerne, at kommuner og grundejerforeninger opfordres til at fremme vild natur i haverne.

INDSTILLING:

Det anbefales at der tilføjes et afsnit herom.

Nr. 9: DN Lemvig

DN Lemvig har gennemgået dokumentet ad flere omgange.

Det er utvivlsomt et dokument, der er lagt meget arbejde og "hjerterblod" i, det kan mærkes, når man læser det, og det er fint. Imidlertid betyder det så også, at dokumentet virker "sammenstykket" og rodet, og med masser af unødvendige gentagelser. Vi kunne godt ønske os, at den endelige udgave bliver strammet op, og at der endvidere vil blive udgivet en PIXI-udgave til uddeling. Denne vil kunne bruges som basis for samtaler om naturpolitikken, og Politikdokumentet vil så kunne bruges, når der skal argumenteres yderligere, og som opslagsværk.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.1)

Udkastet er under gennemskrivning for at reducere gentagelser og der udarbejdes en "pixiudgave" som vil søge at tilgodese pointerne

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at pointerne ad denne vej imødekommes.

Vi har nogle enkelte nedslagspunkter, som vi mener er vigtige at medtage i det samlede billede:

"Vild natur" er fint mange steder, og som udgangspunkt støtter vi tanken. Det er imidlertid særdeles vigtigt, at resultaterne nøje overvåges, så man ikke risikerer en forringelse af nogle naturtyper / status for ex Bilag IV arter, på bekostning af andre. Vi mener at det er vigtigt, i Naturpolitikken også at gøre opmærksom på dette.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.2)

Sekretariatet peger på at der ifbm genskabelse af vild natur i NNPerne er lagt op til øget overvågning af udviklingen samt, at der vil være både mulighed og pligt til at gribe ind med særlige "håndholdte" tiltag, hvis feks situationen for de "strengt beskyttede" såkaldte "bilag IV arter" måtte udvikle sig uhensigtsmæssigt.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

NNP er mange steder endvidere planlagt i områder med Natura2000 natur, hvor vi har forpligtelser over for EU. Det er vores opfattelse, at man nogle steder vil komme i strid med Natura 2000 forpligtelserne, hvis man overlader naturen til sin egen frie dynamik. Der vil simpelthen være steder / arter som kræver en form for pleje (f.x. heder). Dette bør også nævnes i Politikpapiret.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.3)

Se 9.2

Vi stiller os også uforstående overfor, at der ikke må foregå nogen form for produktion i NNP? Det virker ikke rimeligt, at mennesket skrives helt ud af ligningen. Hvordan kan vi som forening, der nu også officielt påtager os et ansvar overfor klimaet, forsvare at ALT træ pludselig skal indgå i naturens kredsløb – ude i naturen, når vi jo må importere træ i Danmark, og dermed er med til at forringe klima og biodiversitet i andre lande? Brug af træ til tømmer til boligformål burde stadig være tilladt i NNP.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.4)

De økonomiske interesser er via lov om nationalparker udtaget af NNPerne. Økonomiske interesser, herunder udtagning af træ, er grundlæggende uforenelige med beskyttelse af naturområder, hvor naturmæssige interesser går forud for alt andet. NNPerne skal i henhold til loven tilstræbe at opfylde IUCNs kategori II ("Nationalpark"). Denne kategori angiver et absolut minimum af økonomiske interesser, der langt overvejende forudsættes rettede mod rekreative interesser og turisme. Ligeledes indebærer kategori II at der i NNPerne skal være et absolut minimum af forvaltningstiltag, hvilket også begrænser/hindrer udtag af tømmer til erhvervmæssige formål. Der henvises til <https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about/protected-areas-categories/category-ii-national-park>

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ingen ændringer.

Mht. Skovrejsning, er det vores opfattelse, at man skal være opmærksom på, at for mange træer i de nedbørsfattige områder kan betyde ringere grundvandsdannelse. (opsugning/fordampning)?

Sekretariatets kommentarer og indstilling til 9.5

Nr. 9.5

DN vil være opmærksom på dette i forbindelse med konkret vejledning om skovrejsning, men dette vurderes at være for detaljeret til at indgå i naturpolitikken.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

Strengt beskyttet havnatur – Vi kan ikke forstå, at det her skal være nødvendigt med fiskeriforbud for private? Det er vores klare opfattelse at et mindre, ikke kommercielt fiskeri ikke vil kunne skade ressourcerne. Så kunne man i stedet friholde ex gydeområder for fiskeri. Men at man som privatperson slet ikke må fiske, vil dels betyde, at færre mennesker vil besøge naturen, og at der dermed vil være færre ambassadører. Og det kan endvidere skabe for meget modstand mod NNP.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.6)

Det er en del af de grønne organisationers fællesudspil (100/30/10 -plan) at udlagte 10% beskyttelsesområder er no take zoner og skal tjene som naturvidenskabelige referenceområder (urørt hav) Det indebærer at områderne skal friholdes for alle fysiske påvirkninger fra menneskelig aktivitet, herunder udtag af fiskebiomasse. Eneste påvirkninger vil således være hvad vandstrømme og atmosfærenedfald bringer til og fra områderne, dog med undtagelse af at områderne kan oversejles med nedsat fart og der kan tillades videnskabelige undersøgelser af området udvikling. Derfor er også lystfiskeri omfattet af

forbuddet – et forbud som i øvrigt støttes af Danmarks Sportsfiskerforbund. Sandt nok vil et vist lystfiskeri ikke nødvendigvis være et problem i forhold til opretholdelse af de lokale fiskeressourcer, men det vil være indgribende i forhold til formålet om at vise hvad urørt hav kan udvikle sig til.

Det er derfor Sekretariatets indstilling at den enighed mellem DN, DOF, WWF og Danmarks Sportsfiskerforbund, der er opnået omkring 10%-områdernes status bør fastholdes restriktivt og ikke lempes af hensyn til lokale ønsker om fortsat lystfiskeri. Det er opfattelsen at der blandt lystfiskere er udbredt forståelse for restriktioner af denne art i begrænsede områder.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at opretholde ønsket om at strengt beskyttet havnatur indebærer no take krav gældende også for lystfiskeri.

Lysforurening? Vi savner et afsnit der nævner den tiltagende lysforurening. Det bør være et punkt vi som forening hele tiden har med i, hvad vi foretager os. Og vi håber, at det bliver nævnt, at vi tager afstand fra "mere lys".

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.7)

Sekretariatet deler vurderingen af at lysforurening er et voksende og reelt problem, der også kan påvirke dyrs adfærd.

INDSTILLING:

Det anbefales at tilføje et afsnit herom, såfremt det af forskningen vurderes at være en væsentlig trussel for Danmarks biodiversitet.

Det kan tilføjes, at DN gennem blandt andet sagsarbejde har fokus på at klage over sager om opsætning af lys (master) i det åbne land. Der vindes som regel med det resultat, at der nu stort set altid kun tillades lave pullerter til belysning, der hvor man før opførte 10 meter høje projektører

Vi vil endvidere påpege, at mange af de tiltag der vil kunne laves for at få mere natur, går hånd i hånd med de nye regler for landbrugsstøtte der indføres i 2023, og det er vort håb, at DN er meget opmærksomme på udmøntningen af CAP23. Som det ser ud lige nu, må meget af det nye natur der skal udlægges i forhold til Eco-schemes, ikke udnyttes landbrugsmæssigt, hvilket vil betyde at vi så enten får mere "førne-natur", eller også at arealerne vil blive slået af, og det afslåede materiale vil blive liggende. Begge dele er til skade for den lysåbne natur.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.8)

Sekretariatet er helt enige. Men, vi løber ind i nogle meget rigide systemer og opfattelser og er langt fra sikre på, at fornuften vil løbe af med sejren her. DN arbejder naturligvis, og har altid arbejdet for, at ordningerne under CAP, både under Søjle 1 og Søjle 2, udnyttes så vidt muligt til gavn for natur, klima, miljø og økologi. Det er desværre langt fra altid nok til, at det bliver tilfældet. Der er ekstremt store interesser knyttet til, hvordan landbrugsstøtten fordeles og DN's stemme er kun en blandt mange.

INDSTILLING:

Der indstilles ingen ændringer.

Det er fint med en "Biodiversitetslov", og vi kan kun støtte, at også Naturbeskyttelsesloven laves om, så biodiversiteten bliver tilgodeset. Fx skal bør skarpe inddeling i mose, eng, hede osv. ændres til fordel for mere mosaiknatur.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.9)

Der er biologisk ikke en skarp adskillelse mellem flere naturtyper. Der er såvel fordele og ulemper ved forvaltningsmæssigt at definere naturtyper. Habitatdirektivet fra 1992 definerer en lang række naturtyper, som udgør juridisk forpligtende rammer. Derfor vil der være væsentlige ulemper forbundet med at fjerne definitionerne fra dansk lovgivning.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

Væsentlige oversete parametre i forhold til tilbagegangen af markens fugle er: Valg af afgrøde (ex manglende roemarker), valg af dyrkningsmetode (conservation agriculture). Man kunne også overveje prædatorernes rolle ift. tilbagegangen af markens fugle? Ligesom vi stiller spørgsmålstejn ved landbrugets tvungne bekæmpelse af fluer – det er jo især insektædende fugle der er gået tilbage, og DN kunne godt være foreningen hvor vi laver en "lad os få fluerne tilbage"-kampagne.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.10)

Sekretariatet er helt enig i, at det er de meget ensidige sædskifter næsten uden blomstrende afgrøder, den fortsatte tilbagegang af småbiotoper, brugen af sprøjtegift og manglen på vedvarende græssede arealer, der er skyld i nedgangen af insekter og dermed fuglebestanden.

d DN's landbrugspolitik sigter på at få lagt dyrkningsjorden om til økologi og få taget flere hundrede tusinde hektar landbrugsjord omlagt til natur. Økologien vil i sig selv medføre, at sædskiftet bliver mere varieret og der kommer flere blomster i hele vækstperioden. Desuden går alle økologiske dyr ude på et eller andet tidspunkt i deres liv. Det efterlader gødning ude på markerne, som giver grobund for et utal af insekter – herunder fluer. Et andet vigtigt indsatsområde er, at vi i samarbejde med mange andre aktører, arbejder med at få lagt kornmarker om til græs. Det gør vi for at dyrke mere dansk foder, og en positiv bivirkning er, at vi også her får flere blomster i sædskiftet. Desuden har DN i årtier lobberet for at få landbruget til at bruge færre og mindre belastende sprøjtegifte. Alt sammen noget, der vil gavne biodiversiteten, insekterne og fuglene.

INDSTILLING:

DN vil i de kommende år fortsat arbejde målrettet for at lægge så meget af dyrkningsjorden om til økologi som muligt, at lægge kornmarker om til græs, at udtage landbrugsjord og at få landbruget til at bruge markant færre sprøjtegifte. Det gør vi i gennem vores landbrugspolitik, men også på klima- og forbrugerområdet.

Dette vedrører ikke specielt natur, men hvorfor lægge flere arealer om til økologisk – det betyder mindre plads til naturen, og at vi dyrker mindre mad, som så skal dyrkes i andre lande med måske mere sårbar natur?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.11)

Det er et alt for udbredt argument mod økologisk landbrug, at udbyttet er for lave. Argumentet lyder, at omlægning til økologi derfor vil fortrænge natur, fordi det optager et større areal, hvis man skal dyrke den samme mængde mad og foder. Det er et fejlagtigt argument. Sekretariatet har fået sammenlignet den mængde kalorier og proteiner, der dyrkes på en gennemsnitlig hektar økologisk og konventionel jord i Danmark. De er stort set ens, men falder ud til økologiens fordel. Det hænger sammen med, at økologerne dyrker langt flere afgrøder direkte til menneskemad og har markant færre svin. Økologien giver desuden en lang række fordele til natur, klima, miljø og dyrevelfærd. Derfor anbefaler Sekretariatet, at DN holder fast i sin landbrugspolitik, som sigter på omlægning af så meget dyrkningsjord til økologisk drift som muligt.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

0,5 m udyrket bræmme (s. 35) kunne godt være 1 m?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.12)

Udyrkede bræmmer vil naturligvis have større effekt, jo bredere de er. Derfor vil et ønske om bredere bræmme end foreslået skulle afvejes i forhold til politisk realisme.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

Under ”anbefalinger havmiljø” bør spildevandanlæggenes udledning fra overløb og udledninger medtages. Der skal endvidere være mere fokus på udledning af spildevand med medicinrester og andre giftige stoffer.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.13)

Se 8.11

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.

Ligesom det er vigtigt at være opmærksom på nyere forskning som viser, at både overfladevand og evt. også grundvandet kan trues af vandopløselige, naturlige giftstoffer fra vilde planter (ex. Ørnebregne, Rød Hestehov) eller af udvaskning af rester af giftige plantestoffer fra dyrkning af nye afgrøder.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (9.14)

Med hensyn til udvaskning af giftstoffer fra almindeligt forekommende planter, som ørnebregne og rød hestehov, så er det et område DN ikke før har undersøgt og holdt sig ajour med. Det drejer sig om giftstoffer, der hurtigt nedbrydes og som kun findes der, hvor der er store bevoksninger af disse planter.

Med hensyn til udvaskning af giftstoffer fra dyrkning af nye afgrøder, så anser Sekretariatet ikke dette som et problem.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer

Nr. 10: DN København

Vi har i DN København drøftet udkastet til Naturpolitik.

Vi synes der er mange gode elementer i udkastet og er enige i det meste af det skrevne, men der er et stort MEN. Det er en meget rodet tekst med gentagelser og vi synes budskaber bliver væk i den samlede tekst.

Vi finder derfor, at der er brug for en omskrivning af forslaget og med en anden strukturering af teksten, idet vi ser, at den del af problemerne med den rodede tekst hænger sammen med en ikke-adækvat struktur.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (10.1)

Der er iværksat en gennemskrivning af udkastet for at reducere omfanget af gentagelser.

Forslagets struktur er også under revision i HB's arbejdsgruppe. Angivelse af "Vision", "Status" og "Vejen derhen" og opdelingen i kapitler er efter sekretariatets vurdering hensigtsmæssig for et politisk udspil. Det kan naturligvis gøres på andre måder.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke her ændringer med henvisning til det igangværende arbejde i HB's arbejdsgruppe

Der i den samlede tekst noget som ikke kommer ordentligt med. Det er:

- DN har gennem historien haft **to tilgange til natur**. Den ene kan vi kalde naturen for naturens skyld og den anden er naturen for at vi mennesker kan være i den. Forslaget er meget præget af den første tilgang, og så meget at den anden tilgang kun bliver en sekundær tilgang. Selvom vi lever i en biodiversitetskrise, hvor naturen for naturens skyld er vigtig, så legitimerer det ikke, at vi ikke også vil naturen for at vi kan være i den.

Vi finder i DN København, at de to tilgange skal fremtræde ligestillet i DN's naturpolitik

Sekretariatets kommentarer og indstilling (10.2)

Sekretariatet er fuldstændig enig i at hensyn til natur og biodiversitet ikke er i modstrid med menneskets muligheder for at benytte og opholde sig i den. Den gældende naturbeskyttelseslov har efter sekretariatets vurdering ligeså stort fokus på benyttelse som beskyttelse. Den aktuelle biodiversitetskrise tilsiger derfor efter sekretariatets vurdering at DN's naturpolitik tager et særligt fokus på at øge biodiversiteten, og rammerne for at naturen kan genskabe sig selv. Sekretariatet ser intet i udkastet, som vil begrænse menneskets muligheder for at benytte og opholde sig i naturen og anbefaler derfor at opretholde fokus på at genoprette og beskytte naturen, som forudsætning for at vi fortsat kan nyde goderne. DN's vedtægter angiver i § 2 om formålet at "Foreningen arbejder for at sikre og forbedre befolkningens adgang til at færdes og opholde sig i naturen under hensyntagen til dens sårbarhed". Heri ligger efter sekretariatets opfattelse en vægtning af at beskyttelse går forud for benyttelse, hvorved hensynet til beskyttelse af naturen vægtes højere end vores mulighed for at færdes i den.

Sekretariatet henviser endvidere til at høringsudkastet i boks netop omtaler adgang til naturen som et ønske.

Men forslagsstiller kan have en pointe i, at en mangfoldig natur er afgørende for menneskers livskvalitet og levebetingelser. Det forsøges understreget tydeligere i politikken, herunder med henvisning til DNS gældende adgangspolitik.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller, at DN ønske om at fremme adgang og brug af naturen tydeliggøres, herunder med tydeligere henvisning til og evt citater fra DNS adgangspolitik.

- DN har traditionelt arbejdet med det åbne land og havet og i det arbejde også den menneskelige aktivitet, der i det åbne land og havet griber skadeligt ind i naturen der. Vi har derfor i DN haft megen fokus på landbruget og fiskeriet. Der er imidlertid anden menneskelighed der påvirker naturen negativt. Vi kan umiddelbart se, infrastruktur (transport og energiproduktionsanlæg), bygning og energiproduktion/forbrug (Klima). Alle disse tre typer aktiviteter er og vil fremover blive yderst relevante i forhold til natur.

Vi vil derfor foreslå, at der laves et hovedafsnit, hvor vi behandler de aktiviteter, der skader naturen og de reguleringer af dem som vi finder nødvendigt. Der er da:

- Landbruget
- Fiskeriet
- Infrastruktur
- Bybygning
- Energiproduktion og forbrug (klima)

Sekretariatets kommentarer og indstilling (10.3)

Sekretariatet deler analysen af at infrastruktur, byudvidelser og energiproduktion på hver sin måde påvirker naturen negativt.

Sekretariatet anbefaler at der i et revideret udkast efter behov tydeligere angives og uddybes de for afsnittene relevante trusler mod naturen. Dog vil naturpolitikken alene forholde sig til de af forskningen definerede primære trusler. Det bliver dermed ikke en udtømmende opgørelse af alle trusler mod naturen.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller at de reviderede udkast suppleres med tydeligere angivelser af truslernes karakter, under de respektive kapitlers beskrivelse af "status".

Vi vedlægger et forslag til synopsis, som vi vurderer, vil give nogle klarere budskaber både om vores visioner for naturen og om de virkemidler vi vil bruge for give naturen gode rammer for udfoldelse – og ikke mindst vil give teksten færre gentagelser (synopsis indsat nedenfor).

Forslag til synopsis for

Danmarks Naturfredningsforenings Naturpolitik

Visjoner for naturen

Vi har to store visioner.

- Vi vil at naturen skal trives, vi vil at naturen har ret til at leve, vi vil at vi tager naturkrisen alvorligt.
- Vi vil at vi som mennesker har adgang til naturen

I begge visioner er det en mangfoldig natur. Nogle områder kan rumme høj biodiversitet, og i de andre steder skal vi gøre, hvad vi kan for at få en mangfoldig natur.

Vi har en vision om, at vi sætter markant ind for at arter ikke skal uddø og for at den natur, der omgiver os, alle steder skal være mangfoldig – eller med andre ord vi skal alle steder have øje for at fremme biodiversiteten.

Både den sjældne art og den almindelige art skal have rammer, så de kan udvikle sig og udfolde sig.

Derfor skal naturen

- have sin egen lov
- have mere plads
- have plads der er beskyttet

Derfor skal vi også sætte ind, når vi i samfundet bruger naturen, så vores brug af naturen ikke ødelægger naturen og den vision, vi har for naturen.

Det er især fem former for aktivitet, der truer naturen og ødelægger den:

- Landbruget
- Fiskeriet
- Infrastruktur
- Bybygning
- Energitilbageproduktion og forbrug (klima)

Aktiviteter, der truer naturen

Afsnittet skal beskrive de fem former for aktiviteter, der skader naturen og hvordan vi vil, at samfundet skal regulere aktiviteterne, så de mindst muligt skader naturen.

Derfor et afsnit for hvert af emnerne:

- Landbruget
- Fiskeriet
- Infrastruktur
- Bybygning
- Energitilbageproduktion og forbrug (klima)

Landbruget

Fiskeriet

Infrastruktur

----- Det omfatter transport og energiproduktionsanlæg

Energitilbageproduktion og forbrug

Bybygning

Vi skal passe på naturen

Beskyttet natur bliver to afsnit: Et hvor der fokuseres på den beskyttede natur og hvor der fokuseres på, hvordan vi kan passe på naturen, når den ikke ligger i et område med beskyttet natur.

Vi skal derfor i alle de fem former aktivt passe på naturen og tilpasse aktiviteterne, så naturen kan være her og så vidt overhovedet muligt også udvikle sig.

Plads til natur

Tag udgangspunkt i den del af teksten, der beskriver hvor der skal være mere plads og herunder også hvor meget vi har nu.

Afsnittet skal vise, at vi skal have mere plads til natur i:

- Det åbne land
- I havet
- I byerne

Det skal for alle tre typer områder vise behovet for plads og hvilke ønsker vi har til pladsen – både i omfang og kvalitet.

Mere plads til naturen i det åbne land

Her fokuseres på naturens situation i det åbne land og hvor vi vil have mere plads og den kvalitet, naturen i det åbne land skal have.

Mere plads til naturen i havet

Her fokuseres på naturens situation i havet og hvor vi vil have mere plads og den kvalitet, naturen i havet skal have.

Mere plads til naturen i byerne

Her fokuseres på naturens situation i byerne og hvor vi vil have mere plads og den kvalitet, naturen i havet skal have.

Vi skal i alle underafsnit beskrive status og områdernes naturkvaliteter.

Beskyttet natur

Vi beskriver, hvad vi vil opnå med beskyttelsen og hvorfor den er nødvendig.

Vi beskriver, hvordan vi regulerer den beskyttede natur, omfanget af den og hvilke typer naturområder vi vil have og deres forbindelser.

Vi klargør forskellen beskyttet og strengt beskyttet natur

Passe på naturen uden for de beskyttede områder

Der tages udgangspunkt i afsnittet "Naturen udenfor de beskyttede områder"

Det vil meget handle om, hvordan vi får naturen til at leve der hvor der stadig skal være landbrug.

Passe på naturen i vandet

Det tages udgangspunkt i afsnittet "Vandmiljø"

Passe på naturen i havet

Passe på naturen i byen

Beskrive forskellene i de forskellige naturtyper og naturens forskelligartede funktion i byen – i høj grad som følge af menneskers brug af den og deres behov.

Beskrive hvordan vi vil at naturen skal leve og kunne udvikle sig.

Naturen skal have sin egen lov

Tage udgangspunkt i den del af teksten i udkastet, der beskriver hvad loven skal. Afsnittet kan placeres flere steder men placeres det sidst kan det blive en opsamling på det der er nævnt i de foregående afsnit.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (10.4)

Forslaget har den fordel, at den samler visionerne i starten og dermed har færre gentagelser undervejs.

Forslaget har også flere punkter om aktiviteter, der truer naturen, og det kan med fordel bruges i en ny gennemskrevet version.

Ulempen ved forslaget er, at mister opdelingen i strengt beskyttet natur, beskyttet natur og naturen udenfor de beskyttede områder. Den opdeling følger de internationale bevægelser på området og viser, at DN går lige meget op i alle naturtyperne.

Sekretariatet vurderer at den fremsendte synopsis lægger op til meget omfattende strukturændringer, hvis gennemførelse vil indebære en fuldstændig omskrivning af HBs høringsudkast. Sekretariatet vurderer i lyset heraf at den kommende fornyede høring vil kunne foranledige hørings svar med ønsker om at ændre den da foreliggende struktur i en anden retning.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller, at forslagene om at samle visionerne og gøre aktiviteter, der truer naturen, klarere indarbejdes i den kommende gennemskrivning, men at opdelingen i afsnit om strengt beskyttet natur, beskyttet natur og naturen udenfor de beskyttede områder fastholdes.

Nr. 11 DN Aalborg

Bemærkninger til DN Naturpolitik fra DN Aalborg

December 2021

DN Aalborg har med stor interesse og fornøjelse læst det nye udkast til naturpolitik for Danmarks Naturfredningsforening.

Vi vil udelukkende forholde os til overordnede problemstillinger, som vi finder anledning til at kommentere.

Som udgangspunkt synes vi, at udkastet er alt for omfattende. Selv for garvede og engagerede læsere er det svært at komme igennem. Det er også præget af vanskeligt og knudret sprog med indforståede vendinger og begreber. En test for hvor stort LIX-tallet er, vil dokumentere dette.

Vores overvejelser rejser selvfølgelig spørgsmålet om, hvem Naturpolitikken er skrevet til. Vi er på det rene med at kreds af DN-medlemmer vil forstå og kunne forholde sig til indholdet, men er, hvis det også skal kunne engagere en langt større kreds af den danske befolkning, så skulle man overveje, at lave en "PIXI" version, hvor sprog og indhold er lettere forståeligt.

Vi vil gerne anbefale, at naturpolitikken indledes med henvisninger til det forhold, at vi formodentlig er i gang med den sjette masseuddøen og FN's Verdensmål nr. 14 og 15.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (11.1)

Sekretariatet henviser til at en igangværende gennemskrivning vil reducere omfanget af gentagelser, ændre formuleringer og gøre politikken mere læsevenlig. Tilføjelser som den foreslåede tilføjelse til indledningen er absolut relevant, men medvirker til at politikken bliver omfattende.

Sekretariatet deler derfor vurderingen af hensigtsmæssigheden i at ledsage den omfattende tekst med en mere kortfattet "pixi udgave".

INDSTILLING:

Det indstilles at tilføje henvisningen samt at udarbejde en ledsagende kortere "pixi udgave"

Vi synes det vil være en meget væsentlig understregning af situationernes alvor og nødvendigheden af at formulere meget ambitiøse mål og gennemgribende ændringer i den måde vi forvalter vores arealer og natur på. Det vil også være en fordel, hvis der var en kort introduktion til de væsentligste punkter i EU's Biodiversitetsstrategi.

Sådan en indledning kunne reducere behovet for alle Statusafsnittene i de enkelte afsnit. Man kunne nøjes med nogle bokse, hvor man med konkrete oplysninger om tilbagegang i arters udbredelse eller uddøen på danske grund, påpeger nødvendigheden af at lave radikale ændringer i den danske naturpolitik og -forvaltning generelt.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (11.2)

Tilføjelser som den foreslåede introduktion til EU's Biodiversitetsstrategi er absolut relevant, men medvirker til at politikken bliver omfattende. Udtagning af statusafsnittene i de enkelte afsnit vil indebære en markant strukturændring i forhold til den nuværende tilgang, hvor "Status", "Vision" og "Vejen derhen" er bærende.

Sekretariatet vurderer at længden af politikken ikke er afgørende i lyset af vigtigheden af som foreslået at redegøre uddybende for eksempelvis EU's Biodiversitetsstrategi, den 6 masseuddøen m.m. Ledsages politikken af en mere kortfattet "pixi udgave" som foreslået og indstillet ovenfor vil det efter sekretariatets vurdering være uproblematisk også at have en lang uddybende naturpolitik.

INDSTILLING:

Det indstilles at indarbejde de foreslåede tilføjelser.

Naturpolitikken er inddelt i 8 afsnit, som alle er relevante. Underafsnittene, som er gennemgående i alle 8 afsnit bidrager til overskueligheden. Men vi savner, at afsnittene "Vejen derhen" og "DN anbefaler"

omarbejdes eller redigeres sådan at målene og politikken kommer ti at stå klart og veldefinerede. Burde der ikke være en overskrift med titlen: DN's politik?

Sekretariatets kommentarer og indstilling (11.3)

Sekretariatet deler vurderingen.

INDSTILLING:

Det indstilles at HB inddrager anbefalingen i det videre arbejde med et revideret udkast.

I udkastet er der rigtig mange meget væsentlige og nødvendige forslag til forbedringer af den danske naturpolitik og strategi for at øge biodiversiteten.

Vi synes det vil styrke oplægget, hvis de væsentligste blev prioriteret og fremhævet yderligere. Forslagene om at tilføje en naturzone til det danske landskab, at etablere en jordfonde, at alle vandløbsregulativer revideres, at tilføje biodiversitetsformålet til Planlovens bestemmelser om udarbejdelse af lokalplaner m.m. Fortjener sammen med andre vigtige og konkrete tiltag at blive fremhævet.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (11.4)

Sekretariatet deler vurderingen.

INDSTILLING:

Det indstilles at følge anbefalingen.

En ny biodiversitetslov vil muligvis indeholde krav om, at al statslig, regional og kommunal aktivitet, der på nogen måde kan have en negativ påvirkning af biodiversiteten skal screenes og korrigeres til et positivt bidrag.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (11.5)

Sekretariatet noterer vurderingen.

INDSTILLING:

-

Vi synes, at et 50-årligt perspektiv for at opnå mange af målene for at øge den biologiske mangfoldighed, giver mening på et meget overordnet plan. Men det kan være svært at forholde sig til så langt et

tidsperspektiv. Derfor synes vi, at det perspektiv, der sigter på 2030 skal fremhæves og konkretiseres hvor det er muligt.

Sekretariatets kommentarer og indstilling (11.6)

Sekretariatet deler vurderingen af at der med 2050 mål er tale om meget langsigtede mål. De meget langsigtede mål skal ses i sammenhæng med de meget ambitiøse mål i høringsudkastet om 20% "Strengt beskyttet" natur i 2050.

Sekretariatet ser de foreslåede 2030- og 2050 mål som hhv. milepæl og endeligt mål, der skal ses i sammenhæng og med ligeligt fokus. Sekretariatet er imidlertid helt enig i at det i mange sammenhænge vil være relevant særligt af fremhæve 2030 målene, herunder for at sikre fremdrift.

Der er ikke overensstemmelse mellem EU's målsætninger og DN's og beslutning om evt. fremhævelse af 2030 målene i forhold til 2050 målene skal derfor tages i lyset af en beslutning om, hvorvidt DN skal opretholde 2050 målet om 20% "strengt beskyttet" natur.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ingen ændringer.

Vi håber, vores bemærkninger kan bidrage konstruktivt til at formulere en stærk naturpolitik for DN og vi vil glæde os til at læse et revideret udkast.

Til den tid vil vi gerne bidrage med mere faktuelle rettelser og lidt korrektur.

De bedste hilsner

På vegne af DN Aalborg

[Nr. 12 DN Mariagerfjord](#)

Fra:

Sendt: 2. december 2021 19:19

Til: Naturpolitik <naturpolitik@dn.dk>

Emne: Fra DN Mariagerfjord

Undskyld den sene mail – havde overset tidsfristen, og jeg får ikke DN Aktiv for tiden.

Men DN Mariagerfjord er helt enige i det faglige indhold i forslaget, men vi mener at teksten er for lang, og bærer præg af at være sat sammen af tekster fra flere forskellige forfattere.

Vi vil derfor foreslå, at den endelige version bliver udarbejdet af kun 1 – højst 2 – medarbejdere, så gentagelser undgås, og så der kan laves en kortere tekst med samme meningsindhold.

Med venlig hilsen

DN Mariagerfjord

Sekretariatets kommentarer og indstilling (12.1)

Sekretariatet henviser til at en gennemskrivning er i gang som vil sikre en konsekvent sproglig tilgang og forkortelser hvor det er muligt.

INDSTILLING:

Sekretariatet indstiller ikke ændringer.